

Kaksi totuutta

Aarnio-tutkinta jakoi rikostoimittajat leireihin. » 8

Rotkon rauha.
Kuva Kaarinan Ryövärinholman rotkosta julkaistiin Retki-lehdessä 8/2014.

Pyhän äärellä

Linssiin paistava auringonvalo tuo pimeään luolaan ja muuten tummaan kuvaan maagisen tunnelman. Kuvan kohde, ihminen, on silhuettina. Hän on osa maisemaa, passiivinen tarkkailija, joka voisi olla vaikka yksi luolan kivistä.

Tuomo Kesäläisen kuvan tunnelma on intiimi. Kuvaaja ei halua häiritä hiljentynyttä, polvilleen laskeutunutta kulkijaa. Ja ikään

kuin alleviivatakseen tulkintaa, henkilö katsoo ylös valon suuntaan. Juuri tällainen on luontoelämys parhaimmillaan, lähes hengellinen kokemus. Liekö henkilö laittanut juuri lakkinsa takaisin päähän kuvaajan kolisteltua luolan rauhaa rikkomaan.

Kuvassa yhdistyvät luonnossa liikkujan ja valokuvaajan yhteiset ominaisuudet, kyky huomata ja arvostaa monille merkityksettö-

miksi jääviä nyansseja.

Kaupallisten kuvien tekijänä olen tottunut etsimään kuvista motiiveja. Mitä kuvaaja haluaa kuvan näkijän kokevan ja tekävän? Luontokuvan motiivi on halu suojella. Tämä maisema on arvokas, tämä kokemus on pyhä.

Harri Tarvainen
harritarvainen@yahoo.com
KIRJOITTAJA ON VALOKUVAAJA JA AD.

numeraali

59,1

Journalistiliiton freelance-jäsenistä 59,1 prosenttia asuu Uudenmaan maakunnassa. Pirkanmaanmaan maakunnassa freelancereista asuu 11,1 prosenttia ja Varsinais-Suomessa 7,2 prosenttia. Maakunnista vähiten freelancereita asuu Ahvenanmaalla, alle puoli prosenttia kaikista. Journalistiliiton yhdistyksissä on freelance-jäseniä yhteensä 1312.

LÄHDE: SJL

poimuri

Kriitikko ei ole mikään median sirkkeli, johon työnnetään arvioitava teos toisesta päästä ja toisesta päästä tulee ulos juttuja. Kriitikko on taidekenttää seuraava uuden etsijä, tuulen haistelija, jolla on vapaus kirjoittaa tärkeinä pitämistään teoksista ja ilmiöistä.

Kirjallisuuskriitikko ja kirjallisuudentutkija **Mervi Kantokorpi** marraskuun Imagessa

Lappeenrannan kaduilla ihmiset sanoivat miehelleni, että hae nyt muijasi pois sieltä. Paavo vastasi, että en voi, se on siellä töissä vapaaehtoisesti.

Ylen Moskovon-kirjeenvaihtaja **Marja Manninen** Kymen Sanomissa 26. lokakuuta

Berkeleyssä journalismin maisteritutkinto on ns. ammatillinen tutkinto. Täällä ei voi jatkaa opintojaan tohtoriksi, eivätkä opettajat tee akateemista tutkimusta. Sen sijaan he harjoittavat journalistista ammattiaan.

Toimituspäällikkö, Helsingin Sanomain säätiön stipendiaatti **Elina Salo** Stipendiblogissa 21. lokakuuta

mitenkäs nyt?

Rumba on siirtämässä painotustaan verkkoon, ja printin ilmestymiskerrat vähenevät kymmenestä viiteen vuodessa. Päätoimittaja Teemu Fiilin, onko tämä printti-Rumballe uusi alku vai lopun alku?

Sitä ei pysty tässä vaiheessa sanomaan. Satsaamme printissä entistä enemmän pitkiin juttuihin ja katsomme, millaista kiinnostusta sellaiseen on. Paljon riippuu ilmoitusmyynnistä. Lehdet eivät ole tuottaneet viime vuosina paljon, sehän tässä on realiteettina. Netistä tulee paremmin mainostuloja ja vähemmän kiinteitä kuluja. Itse haluaisin tehdä vaan hyviä juttuja, julkaisukanavalla ei ole niin merkitystä.

Herra on puhunut

Markku Lappalainen
markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Herra puhuu: ”Olen aina lähtenyt siitä, että henkilöstön on saatava osansa voitosta. – on äärimmäisen tärkeää, että ihmisillä on työtä tehdessään tunne, että vaikka palkka ei aina vastaisi toiveita, he saavat kuitenkin josain vaiheessa menestyksestä osansa.”

Kertoja kertoo: ”Talousskasvu ei hänen mielestään riittänyt onneksi, jos samalla luovuttiin mahdollisuudesta pitkäjännitteiseen, vastuulliseen omistamiseen, työntekijöiden asemasta huolehtimiseen ja moniin kansallisiin erityisyyksiin, jotka eivät hänen mielestään olleet ongelmiamme vaan rakenteellisia vahvuuksiamme.”

Herra on **Aatos Erkko** (1932–2012) ja kertoja **Leena Liukkonen**, jonka tuore kirja *Aatos* (Siltala 2014) on kiintoisaa luettavaa. Kirja perustuu Erkon ja Liukoksen keskusteluihin ja kirjeenvaihtoon sekä ruotsalaisen **Anna C. Belfragenin** tekemiin haastatteluihin.

Aatos raottaa näkymää Erkon kaikkein salatuimpaan maailmaan: henkilökohtaisiin tuntemuksiin. Mies myytiin takana oli onneton, vaikea ja epäluuloinen. Hänen lehti-imperiuminsakin kehittyi suuntaan, joka ei suur-

omistajaa kaikella tavalla miellyttänyt.

Erkko kävi omien sanojensa mukaan ”avoimeen sotaan kvartaaliraportointia vastaan”, ja jäi sodassaan tappiolle. Hän karsasti johtajien ylenpalttista palkitsemista optioilla ja ylipäänsä sitä, että johtajien pitäisi hyötyä firman tuloksesta enemmän kuin koko muun henkilöstön. – yritys on kokonaisuus: johto, rahoitus, henkilökunta, kaikki tämä pitää nähdä kokonaisuutena, ja niin ei nykyään enää tehdä.”

Erkko arvosti pitkäaikaisia työsuhteita, joista yrityksen oli huolehdittava muun muassa luomalla mahdollisuuksia kouluttautua ja edetä. Hän puhui sitoutuneesta vastuuntunnosta osana yrityskulttuuria.

Tätä on helppo pitää viimeisen mohikaanin puheena, menneen maailman sanailuna – niin totaalisen toisin Erkon entisellä reviirolläkin toimitaan, niin vaihtoedottoman oloisesti koko alalla.

Ihan aiheellista on myös miettiä, miten työntekijöistä huolehtiminen ja vastuuntunto toteutuvat eritoten vaikeina aikoina.

”On kirjoitettu, että poliisien tehtävien pitäisi olla määräaikaista. Eikö näin ollen rikostoitittajienkin pestien tulisi olla määräaikaista?”

Poliisipäällikkö Lasse Aapio

mediakritiikki

JOURNALISTI ARVIOI JOURNALISTISIA TUOTTEITA.

toimii

Kieli poskessa suomen kielestä

SEPPO SARKKINEN & MERJA HANNIKAINEN/YLE KUVAPALVELU

Hauska kielimies. Aristoteleen kantapään toimittaja Pasi Heikuran kielenkäyttö on riemastuttavaa kuultavaa.

Aristoteleen kantapään kuulijat perustivat vuonna 2009 Facebook-yhteisön, jossa on nyt yli 7 000 jäsentä. Sen sijaan ohjelman tekijät eivät itse ole sosiaalisessa mediassa kovin aktiivisia. Se on sääli. *Aristoteleen* kaltaista laadukasta kielipuhetta kaipaisi someenkin.

Janne Salomaa

Aristoteleen kantapää

Tuottaja:
Pertti Ylikojala

Toimittajat:
Pasi Heikura,
Emilia Cronvall ja
Tina Cavén

Kuulijat: Noin
180 000 (keskiviikon
ensilähetyksellä ja
lauantain uusinnalla
yhteensä)

Lähetysaika:
keskiviikko
klo 17.20,
Yle Radio 1

Suomen kieltä käsittelevä radio-ohjelma *Aristoteleen kantapää* on saanut viime vuosina useita palkintoja. Vuonna 2009 Bonnierin palkintoraati palkitsi ohjelman vuoden journalistisesta teosta. Toissa keväänä *Aristoteleen kantapää* sai koulutusrahasto Kouran Vuoden sivistystekko -palkinnon.

Viimeksi ohjelman tekijät saivat syyskuussa tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon. Palkintoraati kiitti *Aristoteleen kantapää*ä kansantajuisuudesta, innostuneisuudesta, ajankohtaisuudesta ja asiantuntevuudesta.

Palkintoperusteiden kanssa on helppo olla samaa mieltä. *Aristoteleen kantapää* on tiedeohjelma, jossa ei juuri käytetä niin sanottuja sivistyssanoja, ja kulttuuriohjelma, joka naurattaa.

Kantapään sielu on juontaja **Pasi Heikura**, joka tunnetaan parhaiten yli 20 vuotta jatkuneesta *Alivaltiosih-teeri*-huumoriohjelmasta. Heikura tempaa kuulijat mukaansa lapsenomaisen innostuneella tyyllillä pohtimaan kieltä ja sen ilmiöitä. Kokenut koomikko ei arastele käyttää tehokeinoina huumoria ja ironiaa, jotka usein ovat toimittajille hankalia lajeja. Hän ei silti koskaan lyö läskiksi ohjelman tieteellistä sisältöä. Päinvastoin: Heikura suhtautuu aina vakavasti haastateltavaansa, tutki tämä sitten latinan kieltä tai *Tex Willer* -sarjakuvia.

Toimittajille *Aristoteleen kantapää* on erityisen hyödyllistä kuunneltavaa, sillä jokaisessa ohjelmassa esitellään *Viikon sitaattivinkki* ja *Viikon fraasirikos*, joissa analysoidaan kuulijoiden poimintoja median kielestä. Vaikka Heikura saattaa tuomita fraasia epäonnistuneesti käyttäneen toimittajan sähköttömään tuoliin, *Aristoteleen kantapää* välttää turhan kielipoliisimentaliteetin. Ohjelman perusviesti on, että kielen muuttuminen on iloinen asia.

Teen tätä, koska...

Yle Teeman *Tekijänä*-sarjan syksyn jaksoissa seurataan nuoria lehdentekijöitä. Keväällä aiheena olivat valokuvaajat.

Puolituntiset jaksot rakentuvat löyhästi päähenkilön päivän ympärille. Ohjelmat ovat enemmän arkista käyttökäytäntöä kuin taidetta, mutta niissä on myös syvälle osuvat hetkensä.

On kiehtovaa ja inspiroivaa nähdä ja kuulla, miten ja miksi toiset alan ammattilaiset työtään tekevät. Rinnakkaisena tarinana kulkee se, mitä kulloinkin kuvataan ja mistä kirjoitetaan.

Osa mukana olevista kuvaajista on asettanut työhön liittyvän intohimon kuukausipalkan edelle. Toisaalta esimerkiksi jakso *Lapin Kansa*an kuvaavasta, palkitusta **Jussi Leinosesta** muistuttaa, että ne eivät välttämättä sulje pois toisiaan.

Uusia jaksoja esitetään maanantaisin kello 20. Muut voi katsoa Areenasta.

Nina Erho

KANNEN KUVA: ESSI RUUSKANEN

JOURNALISTI JOURNALISTEN

(09) 6122 330, faksi (09) 640 361, PL 50, 00531 Helsinki, etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi/förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi, www.journalisti.fi

vastaava päätoimittaja/ansvarig chefredaktör Markku Lappalainen 040 586 0613 **toimitussihteeri/redaktionssekreterare** Manu Haapalainen 044 755 5002, Manu Marttinen (vuorotteluvapaalla) **toimittajat/reportrar** Nina Erho 050 379 8155, Marja Honkonen 050 379 9108 **ulkoasu/layout** Heli Saarela 050 528 5001 **tilaukset/beställningar** YAP tilaajapalvelu 0303 9778, tilaajapalvelu@yap.fi **paino/tryckeri** I-print Oy, Seinäjoki **ISSN** 1236-3596 (painettu/tryckt), 1458-4271 (verkko/nät) **julkaisija/utgivare** Suomen Journalistiliitto – Finlands Journalistförbund

ajassa

Sisältö ja vapaus menevät rahan edelle

Susanna Särkkä, teksti
Liisa Takala, kuva

Freelancereina ja yrittäjinä työskentelevät toimittajat kärsivät elantonsa epävarmuudesta, mutta rakastavat työtään. Itsensätyöllistäjistä on tehty ensimmäinen perusteellinen tutkimus Suomessa.

enemmistö toimittajista ja muista tutkimuksessa samaan ryhmään niputetuista kulttuurityöläisistä kantaa alituista huolta toimeentulostaan ja töidensä riittävästä. Joka kolmas sanoo päätyneensä yrittäjäksi pakon sanelemana, kun palkkatyötä ei ole löytynyt.

Itsensätyöllistäjät 2013 -raportin tekijä,

Tilastokeskuksen erikoistutkija **Hanna Sutela** hämmästelee tulosten ristiriitaisuutta. Itsensä työllistävät toimittajat ja muut kulttuurityöntekijät kärsivät paitsi tulojensa epävarmuudesta myös työnsä kuormittavuudesta. Lähes puolet sanoo olevansa usein ahdistuneita työasioista vapaa-ajallaankin. Palkansaajista noin viidennes kokee samoin.

”On suorastaan kummallista, että samaan aikaan toimittajat ja muut tähän ryhmään kuuluvat ovat sangen tyytyväisiä työhönsä ja innostuneita siitä. Lottovoiton jälkeenkin vain neljä prosenttia heistä luopuisi työstään. Palkansaajista lähes joka viides jättäisi oitis työnsä, jos he saisivat yllättäen paljon rahaa.”

Toimittajat muodostivat ison osan tutkittavina olleista kulttuuri- ja käsityöläisistä. Sutelan mukaan tutkimuksen tulokset vastaavat hyvin freelance - ja yrittäjätoimittajien todellisuutta. Ryhmässä oli

”Lottovoiton jälkeenkin vain neljä prosenttia vapaista toimittajista luopuisi työstään.”

Erikoistutkija Hanna Sutela

mukana myös muun muassa muusikoita, kääntäjiä, graafikoita, taiteilijoita ja suunnittelijoita.

Muiden alojen yksinyrittäjiin verrattuna toimittajien ja kulttuurialan itsensätyöllistäjien työmarkkina-asema on monessa suhteessa kaikista huonoin. Heidän taloudellinen tilanteensa on epävarmempi kuin muilla. Vajaa puolet heistä kokee,

että heillä on hyvin vähän neuvotteluvaltaa eli toimeksiantaja sanelee yksipuolisesti työn ehdot. Silti he tuntevat suurempaa imua työhönsä kuin valtaosa muista itsensä työllistäivistä.

”Moni toimittaja näyttää olevan niin kutsuttu taiteilijayrittäjä. He eivät tavoittele voittoja, eikä heillä ole minkäänlaisia kasvutoiveita yrittämisensä suhteen. He tyytyvät pieniin tuloihin, jotta voivat elää itsensä näköistä elämää. Työn sisältö ja vapaus menevät muun edelle”, Sutela pohtii.

Raportin tekijöitä hätkähdytti itsensä työllistävien köyhyys. Noin kolmekymmentä prosenttia ansaitsee verojen jälkeen vähemmän kuin 13 200 euroa vuodessa. Kokoaikatyötä tekevästä palkansaajista tähän ryhmään kuuluu neljä prosenttia. Vajaa puolet itsensätyöllistäjistä kuuluu alimpaan tuloviidennekseen, jossa käteen jäävät vuositulot ovat alle 18 600 euroa.

Töissä kentällä. Lentokenttä on edelleen aikoinaan Finnairilla työkennelleen freelancetoimittaja Jaana Ahlblad in lempipaikkoja. ”Käyn usein kirjoittamassa pidempiä tekstejä lentokentän kahvilassa. Ihmispaljous ja äänet antavat mukavan taustan työskentelylle.”

Ainutlaatuinen raportti

Mikä? Tilastokeskuksen Itsensätyölistäjät Suomessa 2013 -raportti on Suomen ensimmäinen kattava selvitys yksin yrittävien tai yrittäjämäisesti toimivien toimeentulosta, asemasta työmarkkinoilla ja työoloista.

Tekijät: Raportin ovat tehneet erikoistutkijat Hanna Sutela ja Anna Pärnänen. Tutkimus julkistettiin lokakuun lopussa.

Tutkimuksen tulokset eivät yllätä freelancetoimittaja **Jaana Ahlblad**ia. ”En tee juttuja rahan takia vaan kiinnostuksesta. Lähes jokaisesta tekemästäni jutusta olen oppinut uutta. Ne ovat avartaneet maailmankatsomustani. Innostun melkein aiheesta kuin aiheesta”, Ahlblad sanoo.

Ahlblad on työskennellyt freelancetoimittajana kymmenisen vuotta. Välillä hän on tehnyt määräaikaishuutoja toimituksissa, viimeksi noin kaksi vuotta uutispäällikkönä *Lääkärilehdessä*. Hänestä määräaikaishuutoista ovat antoisia, mutta veri vetää vapaaksi toimittajaksi.

”Pidän toimittajan työstä todella paljon. Friikkuna voin tehdä sitä täysillä ja juuri niin kuin haluan. Nautin siitä, että työ on saumatonta osaa elämäni, eikä erillinen palikka. En halua kellokortin aikarajoja päivämäärien ja kellonaikojen täpöittämisen työn ympärille”, Ahlblad sanoo.

”Totta kai tarvitsen rahaa joka kuukausi. En haihattele, vaan otan täydet eläkevaikutukset ja huolehdin sosiaaliturvasta ni.”

Ahlblad myöntää, että taloudellinen epävarmuus rassaa, mutta vapaus painaa vaakakupissa enemmän.

”Jos en onnistu saamaan elantoani tältä alalta, niin sitten teen jotain muuta. Mutta en luovuta, ennen kuin olen kääntänyt jokaisen kiven.”

”Siinä mielessä olen vanhan liiton naisia, että itseni aktiivinen brändäminen somessa ja muualla on minulle vierasta. Luotan siihen, että työn jälki puhuu puolestaan.”

Ahlblad tekee muutakin kuin työtä. Etenkin nyt, kun päivässä tuntuu olevan enemmän tunteja.

”On ihanaa käydä koirien kanssa lenkillä keskellä päivää. Olen myös alkanut harrastaa uusia asioita. Tähtitaivaan tarkailu on nyt parasta.”

lyhyesti

KAROLIINA PAATOS

Kahden vuoden taival. Costumen ensimmäistä kantta olivat vuonna 2012 tekemässä AD Tiina Tuomala, päätoimittaja Sanna Sierilä, valokuvaaja Samuli Karala ja maskeeraaja Miika Kemppainen.

Aller ja VKL harkitsevat irtisanomisia

Sekä Aller että Viestinnän Keskusliitto ovat aloittaneet kahden viikon yt-neuvottelut henkilöstön vähentämisestä.

Aller on ilmoittanut harkitsevansa *Costume*-lehden lakkauttamista. Neuvottelut koskevat myös *Koti ja Keittiö*- sekä *Divaani*-lehtiä. Enimmillään neuvotellaan kuuden henkilön irtisanomisesta. Neuvottelut koskevat journalistista työtä tekeviä. Ne alkoivat 27. lokakuuta. Aller osti *Costumen*, *Divaanin* ja *Olivian* Bonnierilta vuoden alussa.

”Allerilla on takanaan jo kahdet yt-neuvottelut reilun vuoden sisään. Toimituksissa on eletty aika varuillaan viime kuukaudet”, pääluottamusmies **Sari Nurmo** sanoo.

Costumen päätoimittaja **Sanna Sierilä** ei halunnut neuvottelu-

jen ollessa kesken kommentoida lehden tulevaisuutta. Kustantajan mukaan lehti on ollut tappiollinen.

Viestinnän Keskusliitossa yt-neuvottelujen piirissä on 12 työntekijää. Neuvottelut koskevat myös *Suomen Lehdistä*, jota kuitenkin aiotaan julkaista myös jatkossa.

Seitsemän henkilötyövuoden vähentämistä VKL joutuu pohtimaan, koska sen mediatalojen palkkasummista riippuvaiset jäsenmaksutulot ovat vähenemässä.

”Toimiala muuttuu ja sillä on suuria vaikutuksia myös liittomme talouteen”, VKL:n toimitusjohtaja **Valtteri Niiranen** sanoo.

Neuvottelut alkoivat 28. lokakuuta.

Marja Honkonen

Opettaja ilmestyy harvemmin

Opettajien ammattijärjestö aloittaa yt-neuvottelut vuosi sitten perustetussa viestintäyksikössään. Yksikössä työskentelee 17 henkilöä. Siihen kuuluu myös *Opettaja*-lehden toimitus.

OAJ:n puheenjohtajan **Olli Luukkaisen** mukaan neuvotteluissa arvioidaan toimenkuvia ja työprosesseja. Joidenkin tehtävien ulkoistusta selvitetään. Niillä olisi henkilöstövaikutuksia.

”Ne vaativat uuden yt-menettelyn”, Luukkainen sanoo.

Luukkainen uskoo, että *Opettajan* ilmestymistiheyttä harvennetaan vuonna 2016. Sitä on jo nyt pudotettu 40:sta 30:een.

”Niin kuin muuallakin median maailmassa, myös meillä painopiste siirtyy verkkotekemiseen.”

Neuvottelut käydään marraskuussa.

Marja Honkonen

Kaleva ja Sanoma irtisanovat

Kalevan yt-neuvottelut ovat päättyneet yhteensä 12 työntekijän vähentämiseen. Toimituksesta lähtee kahdeksan työntekijää, joista viisi irtisanotaan ja kolme jää eläkkeelle. Lisäksi toimintoja organisoidaan uudelleen sisäisillä siirroilla ja tehtävämuitoksilla.

”Lopputuloks on raju. Ehdoitimme neuvotteluissa pehmeämpiä keinoja, mutta mitään niistä ei otettu käyttöön”, pääluot-

tamusmies **Hanna Kuonanoja** sanoo.

Sanoman Magazine Media -yksikkö muuttaa nimensä Sanoma Lifestyleksi ja myllää organisaationsa. Uudistuksien myötä aikakauslehdistä lähtee 34 työpaiikkaa.

Irtisanotuista 23 teki journalistista työtä. Lisäksi *Matkaoppaan* ja *Suuren Käsityön* päätoimittajat irtisanottiin.

Marja Honkonen

”

Jouduimme
tekemään nopeita
päätöksiä, jotta
pystymme
jatkamaan.

Työstä metatyöhön

Voiman vaikea syksy

Tuomas Rantanen kertoo näkemyksensä siitä, miksi Voima on kriisissä.

Manu Haapalainen, teksti
Jani Laukkanen, kuva

Voiman päätoimittaja Kimmo Jylhämö irti-sanottiin lokakuun alussa äkisti ja riitaisesti. Perässä lähti osa toimituksesta. Tahriintuiko Voiman eettinen brändi, Voima Kustannuksen hallituksen puheenjohtaja Tuomas Rantanen?

Pitää erottaa julkaiseva yhtiö ja lehti. Yhtiö ei ole koskaan jakanut osinkoja, mutta sen hallituksen tehtävä on seurata taloutta. Irtisanomiseen johtanut kiista ei ole eettinen. Luottamuspuola johtui siitä, että päätoimittaja halusi pitää kiinni saavutetusta resurssitasosta, vaikka mainosmyynti on dramaattisesti tippunut. En halua liikaa moittia häntä, mutta en voi hallituksen jäsenenä oikein moittia hallitustakaan. **Potkuihin johti yhtiön hallitukselle lähetetty sähköposti, jossa Jylhämö esittää ehdotuksiaan Voiman toiminnan kehittämiseksi. Miksi tällainen oli liikaa?**

Kirje ei ollut potkujen syy. Keskustelu oli jatkunut jo pitkään. Jylhämon ehdottamat vaihtoehdot sopeutukselle eivät olleet realistisia. Hän ilmaisi haluttomuutensa ryhtyä säästötoimiin, jollei avata keskustelua lehden osamistuksen siirtymisestä osalle henkilökuntaa. Kassakriisissä se ei ollut todellinen vaihtoehto.

Omistuksen siirrosta päätoimittaja on puhunut eri yhteyksissä jyrkin äänenpainoin. Häneltä ei saatu konkreettista suunnitelmaa, miten lehti tätä kautta voisi turvata toimintansa. **Jylhämö kuitenkin kertoo alentaneensa omaa palkkaansa ja sanoo toimituksen ehdottaneen ainakin tilapäistä oman palkkansa tiputtamista.**

Voiman päätoimittajalla on aina ollut valta tehdä annetun budjetin rajoissa itsenäisiä ratkaisuja. Vaikka taloustilanteen takia oli vaadittu nopeita ja yksilöityjä korjausliikkeitä, kulukehitys näytti etenevän päinvastaiseen suuntaan, riippumatta siitä miten päätoimittaja oli omaa työaikaansa ja palkkaansa kaventanut.

En ole ihan varma mitä mieltä Journalistiliitto olisi sellaisesta, että toimittajat tekisivät erillisdiiilin, jossa palkkaa maksetaan se mitä kassassa on rahaa.

Muun muassa allekirjoittamatta jättämiäni avustajasopimusten takia kirjoittajan hommani ovat vähentyneet. Olen ehtinyt olla toimittajana reilut kymmenen vuotta, freelancerina niistä seitsemän. Näistä suurimman osan olen työskennellyt vain muutamaan lehteen. Vakiopalstat ja jatkuvat tilaukset noista pitivät talouteni kunnossa.

Nyt työstä yhä suurempi osa on metatyötä. Juttujen kirjoittamisen sijaan kirjoitan sähköposteja toimituksiin. Haastattelupuheluiden sijaan soitan sähköpostien pe-

rään. En tee juttuja, ideoin niitä. Iso osa työajasta kuluu työtä edeltävään työhön, työhön jota tehdään työn saamiseksi.

Istun koneen äärellä saman ajan kuin ennenkin, palkkioista kertyvä tuntipalkka vain on pienentynyt. Parhaimmillaan tässä on oiva mahdollisuus sparrata juttuideoimista, mutta ne parhaat ideat harvoin syntyvät tie-nauspaniikista.

Kaisu Tervonen
KIRJOITTAJA ON VAPAA TOIMITTAJA.

kolumni

Pasi Kivioja
pasi.kivioja@uta.fi
KIRJOITTAJA ON VIESTINTÄYRITTÄJÄ.

Journalismin markkinoilla

Olin viime viikolla johtamassa Haaga-Helian ja Journalistiliiton järjestämän freelancer-kurssin keskustelua, jossa juttujen myyjät kohtasivat ostajia silmästä silmään. Ostajapuolelta paikalla oli edustajia Alma 360:stä, Allerilta ja Lännen Mediasta.

Juttujen myymisen ei pitäisi olla sen monimutkaisempi asia kuin minkään muunkaan käsityön kauppaaminen ostajalle: sovitaan sisällöstä, mitasta, aikataulusta ja hinnasta. Kysyntä kohtaa tarjonnan. Jos laatu ja hinta ovat kohdallaan, ostaja voi tilata toistekin.

Journalismin markkinoilla tätä luonnollista asiaa verhoaa kuitenkin outo mystiikka. Ehkä se juontaa juurensa osapuolten puutteellisesta kommunikaatiosta ja suomalaisesta häveliäisyysdestä, jonka vuoksi esimerkiksi juttupalkkiosta neuvottelemisen tuntuu monesta freelancerista vaikealta.

Toimin omassa työssäni sekä ostajana että myyjänä. Parhaimmat menestyksen eväät on freellä, jonka työn jälki on hyvää ja joka tuntee ostajan ennestään, tai jonka nimi on ostajalle myönteisellä tavalla jostain tuttu. Siksi korkeakouluissa pitäisi opettaa verkostoitumista. Sosiaalisesta mediasta on tässä apua, mutta tärkeintä on livekontakti. Jos nimeä ja kontakteja ei ole, tie on kivisempi.

Palkkioiden lisäksi paikalla olleita askarrutti, mikä on oikea tapa lähestyä toimitusta. Ärsyttääkö herra tai rouva toimituspäällikköä vähemmän sähköpostin saaminen vai puhelimeen vastaaminen? Pitääkö lähettää juttunäytteitä ja cv? Kannattaako ehdottaa juttuaiheita vai tarjoutua jonkin aiheen johtavaksi asiantuntijaksi?

Olivia-lehden toimituspäälliköllä **Hanna Tohtualla** oli konkreettiset vinkit juttujen tarjoamiseen: Ota yhteyttä nasevalla sähköpostilla, ja soita muutaman päivän päästä, jos ei kuulu mitään. Älä lähetä cv:tä tai juttunäytteitä, mutta kerro, minne olet tehnyt töitä. Hyvät referenssit tekevät vaikutuksen.

On tietysti tärkeää tuntea media, jolle tarjoaa ideoita. Mieti juttuaiheeseen aina oma näkökulma ja mille lehden palstalle se sopisi. Ole yhteistyökykyinen ja hyväksy se, että juttu ei ole vielä valmis, kun sen lähettää sähköpostilla. Pidä kiinni deadlineista ja anna itsestäsi innostunut vaikutelma.

Erilaisille erikoisosajille on hyvin kysyntää. Etenkin videotyön tekijöille löytyisi töitä ainakin Alma 360:ssä.

Jylhämon potkujen jälkeen Voimasta lähti muu toimitus. Miksi?

Toimituksen puolella koettiin toimitusbudjettiin kajoaminen tuomittavana. Osa näyttävän ulosmarssin tehneistä ei ollut meillä vakituksessa työsuhteessa.

Palataan lehdenseen etiikkaan. Irtisanomineet toimittajat kertovat, että eivät eroa mainitsemistasi budjettisyydestä, vaan siksi, etteivät koe enää voivansa tehdä eettistä journalismia lehdelle, joka potkaisee päätoimittajan pihalle näin tylysti. Valehtelitko siis edellä?

En. Toki epäluottamus päätoimittajan erotamisesta oli kärjekkäästikin esillä. Samalla kuitenkin korostui huoli journalistisen tason ylläpitämisestä. Se toistuu myös julkisuuteen lähetetyissä toimittajien viesteissä.

Voimaa on tehty pienellä palkalla ja suurella intohimolla. Eikö irtisanomiset pitäisi jo siksikin hoitaa erityisellä empatialla?

Periaatteessa kyllä. Tässä tapauksessa jouduimme tekemään nopeita päätöksiä, jotta pystymme jatkamaan.

Vetoatte Jylhämon potkuissa luottamuspuolaan. Luottamuspuola ei Journalistiliiton juristien mukaan ole riittävä syy irtisanomiselle, varsinkaan ilman ennakkovaroitusta. Miten kommentoisit?

Minä en uskalla sanoa siihen mitään. Se on juristien asia.

IRTISANOTUN PÄÄTOIMITTAJA KIMMO JYLHÄMÖN
VASTINE SIVULLA 26.

Tuomas Rantanen

Kuka? Tuomas Rantanen on Voima-lehteä julkaisevan Voima Kustannus Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Hän kuuluu vuodesta 1999 julkaistun lehden perustajiin.

Mitä? Voiman päätoimittaja Kimmo Jylhämö sai lokakuun alussa lähtöpäätöksen ”luottamuspuolan” vuoksi. Jylhämö on haastamassa Voima Kustannus Oy:n oikeuteen laittomasta irtisanomisesta. Voimaa päätoimittaa toistaiseksi Voima Kustannuksen toimitusjohtaja Teemu Matinpuro.

Kahden leirin sota

Helsingin huume poliisin päällikkö Jari Aarnion rikosepäilyt ovat jakaneet toimittajat kahteen vastakkaiseen leiriin.

Vera Miettinen, teksti Essi Ruuskanen, kuvitus

Pasilan poliisilaitoksen hissi vie kolmanteen kerrokseen, Helsingin huumeri-kostut-kintayksikköön. Tänne kulminoituu yksi Suomen rikoshistorian mielenkiintoisimmista ja yhteiskunnallisesti merkittävimmistä epäilyistä. Huume-yksikön päällikkö **Jari Aarnio** on ollut vuoden tutkintavankeudessa, epäiltynä 28 rikoksesta. Tapahtumat ovat herättäneet vahvoja tunteita viranomaisten keskuudessa, Aarnion puolesta ja häntä vastaan.

Rikosprosessiin liittyy toinenkin historiallinen tarina. Koskaan aiemmin toimittajat eivät ole jakautuneet näin kärjistetyksi kahteen leiriin. Heiläkin on ollut tunteensa pelissä. Tavallaan se on ymmärrettävää, sillä Aarnio oli median kanssa tekemisissä vuosikymmenien ajan. Hänellä oli aina tarjota skuppeja.

Mielenkiintoista on, kuinka tunteet ovat saaneet esitutkinnan aikana poikkeuksellisen paljon palstatilaa. Yhtäältä ne ovat olleet toimittajien tunteita ja toisaalta vuotajien purkauksia. Ajatus siitä, että poliisipäällikkö olisi pyöritelty meitä kaikkia, ärsyttää, vituttaa, surettaa ja ennen kaikkea hämmentää.

Toimittajien leiriytyminen kärjistyi rikosepäilyjen tutkinnan alussa. Viime vuoden maaliskuussa *Helsingin Sanomien* oikeustoimittajat **Susanna Reinboth** ja **Minna Passi** tapasivat **Saaraksi** nimetyn prostituoidun, joka kertoi yhteistyöstään Aarnion kanssa. Sen jälkeen Reinboth ja Passi keräsivät aiemmat tietonsa ja lähteiden haastattelut yhteen. Ensimmäinen uutinen aiheesta julkaisiin *Hesarissa* viime vuoden syyskuussa, ja sen jälkeen skuppeja syntyi kuin liukuhihnalta.

Juttuja tehtiin niin paljon, että naapureissa herättiin. Mediataloista huudeltiin, että esitutkintaan liittyvien viranomaisten mielipiteitä olisi uutisoitu yksipuolisesti, tarkoituksena vahvistaa Aarnion syyllisyyttä. Jotkut haastateltavat uskoivat, että myös keskusrikospoliisin näkemyksiä olisi uutisoitu samalla tavalla.

Lisäksi Reinboth ja Passi saivat median edustajien lähettämiä viestejä, joilla työparia yritettiin

käntää toisiaan vastaan perättömillä väitteillä.

Samalla kuraa heitettiin toiselle puolelle. Reinboth sanoi, että on olemassa ”Poliisien faniklubi”, siis toimittajia, joiden syytä kysellä -kynnys ei ole ylittynyt, vaikka viranomaisena on epäiltynä törkeistä rikoksista. Joidenkin haastateltavien mielestä tämän porukan uutisissa toistuva näkökulma on ollut Helsingin huumeri-kostut-kintayksikön ja KRP:n poliisien välinen riita. Tässä katsannossa Aarnio olisi oikeusmurhan syytön uhri.

Näin toimittajien keskuuteen oli syntynyt kaksi leiriä.

Toisessa porukassa tutkintaan liittyvien henkilöiden ja syyttäjien näkemyksiä on esitettyjen väitteiden mukaan uutisoitu kritiikittä, ja uutisilla Aarnio on tuomittu syylliseksi. Toisen leirin mielestä faniklubilaiset – vakuuttuneina Aarnion syyttömyydestä – uutisoivat häneen tutkinnan aikana kohdistuneista julmista pakkokeinoista ja KRP:n vinoilusta Helsingin huume poliisille.

Juttua varten tehdyissä toimittajien haastatteluisa kävi nopeasti ja kysymättäkin ilmi, kumpaan leiriin itse kukin kuuluu.

Tuntui kuitenkin luontevalta etsiä ensimmäiseksi haastateltavaksi henkilö, joka on jokseenkin puolueeton. Sellainen löytyi KRP:stä, Vantaan Jokiniemestä.

”Luulisi toimittajan tajuavan, että rikosprosessia ei voi käynnistää pelkästään sen takia, että jotkut osapuolet riitelevät”, rikosylikomisario **Thomas Elfgrén** aloittaa. Hän viittaa uutisiin KRP:n ja Helsingin huume poliisin erimielisyyksistä.

Toinen toimittajien ase hyökkäyksissä on ollut väite liian läheisistä väleistä viranomaisiin. Sen Elfgrén kumoo täysin.

”Poliisilla on aina ollut luottotoimittajia ja toisinpäin. Ei siinä ole mitään erikoista”, Elfgrén sanoo.

Voisiko politiikantoinnista tai viihdetoinnista tehdä työtään täysin ilman suhteita? Ei voisi. Verkostoitunut journalisti on toimitukselle kultakimpale, skuppejen tehtailija.

Myös henkilökohtaisista suhteista poliisien ja toimittajien välillä on kirjoitettu hämmentävällä tavalla. Yksi haastateltavista kertoo kuullessaan huhuja erään toimittajan ja viranomaisen ”epäilyttävän lämpimistä väleistä”.

Vaikka huhut olisivatkin totta, niitä ei tarvitse

Aarnio-tutkinta

Vyyhti: Helsingin huumarikostutkintayksikön poliisipäällikkö, rikoskomisario Jari Aarnio vangittiin 15. marraskuuta 2013 epäiltynä kolmesta rikoksesta. Epäiltyjen rikosten määrä on nyt 28. Niihin kuuluvat muun muassa törkeä huumausainerikos, törkeä virkaseman väärinkäyttäminen, virkasalaisuuden rikkominen ja siihen yllyttäminen sekä törkeä lahjuksen ottaminen. Samassa tutkintakokonaisuudessa on epäiltyjä yhteensä yli 20. Yksi heistä on United Brotherhood -jengin johtaja Keijo Vilhunen.

Syyte: Esitutkintapöytäkirjassa on 25 000 sivua. Syytteiden nostopäivää on siirretty vuoden aikana neljä kertaa. Nykyinen on 31.12.2014. Vuoden 2007 niin sanottuun huumetynnyrijuttuun liittyen Aarnio on nyt vangittuna neljästä törkeästä huumausainerikoksesta.

Sota: KRP:n ja Helsingin huume poliisin välisistä erimielisyyksistä on monta eri näkemystä. Huume poliisin työntekijät ovat kertoneet medialle, kuinka välit tulehtuivat jo vuosikymmeniä sitten, ja että ne kärjistyivät pahasti vuonna 2007. KRP:n väitteet Helsingin huume poliisin toiminnasta johtivat esitutkintaan, jossa viitti huume poliisia – yksi heistä oli Aarnio – ja yhtä KRP:n tutkijaa epäiltiin virkarikoksista. Syytteet kuitenkin hylättiin. Huume poliisin nykyinen päällikkö Jukka Paasio sanoo, että yksiköiden välillä ei ole riitaa. Syyttäjä Jukka Haaviston mielestä väitteet huonoista väleistä ovat olleet osa Aarnion pyrkimystä estää tutkinnan kohdistumista itseensä.

JATKUU SEURAAVALLA AUKAEMALLA

”Uutisoinnilla vahvistettiin ajatusta Aarnion syyllisyydestä.”

Suomen Kuvalehden ex-päätoimittaja Tapani Ruokanen

puida julkisesti, Elfgren sanoo.
”Henkilökohtaiset suhteet eivät kuulu muille. Paitsi, jos ne muuttavat osapuolten rooleja ja vastuita”.
Suhde ei siis saisi vaikuttaa journalistin harkintaan asioista uutisoitaessa. Se ei myöskään saisi olla apuväline skuauppien hankkimisessa.

Vantaan Jokiniemestä on lyhyt matka Itä-Uudenmaan syyttäjänvirastoon, Tikkurilan Kielotielle. Syyttäjät **Jukka Haavisto** ja **Krista Soukola** ovat Aarnio-tapauksessa tutkinnanjohtajina, koska rikoksesta epäilty on poliisi.

”Olen huomannut, että mediaa on käytetty hyväksi antamalla esitutkintamateriaalista yksityiskohtia. Jotkut toimittajat eivät edes pyri olemaan yhteydessä meihin tietoja tarkistaakseen”, Haavisto sanoo ja jatkaa:

”Jotkut mediat pyrkivät myös tahallisesti haittaamaan tutkintaa.”

Esimerkkinä toimikoon uutisointi poliisista, joka sai sairaskohtauksen esitutkinnan aikana. Jutuilla annettiin syyttäjän mielestä ymmärtää, että tutkintaa tehdään hinnalla millä hyvänsä.

”Läheskään kaikki Aarnio-tutkinnasta uutisoidut faktat eivät ole oikeasti totta”, Haavisto sanoo.

Vääriä yksityiskohtia on kuulemma uutisoitu alusta asti ja siellä täällä, valtamediaa myöten. Ilta-päivälehdissä, *Hesarissa*, Ylessä ja MTV:ssä.

Poliisi teki syyskuussa Aarnio-epäilyihin liittyvän yllätysiskun Kuopion pääpoliisiasemalle. Iskun uutisoinnissa väitettiin, että poliisilaitoksella olisi ollut jokin konflikti, ja että tutkinnassa olisi laittomien televalvontatietojen luovuttaminen toiselle poliisiyksikölle. Ei pidä alkuunkaan paikkaansa, sanovat tutkinnanjohtajat.

Vaikka media on vastuussa tietojen tarkistamisesta, tutkinnanjohtajien mielestä syy perättömään uutisointiin on myös vuotajissa. Tutkinnanjohtajat tietävät lähes jokaisen uutisen kohdalla tietojen lähteen.

”Kun esimerkiksi lähetin epäillylle asiakirjan, sisältö oli jo samana iltana lehden nettisivuilla”, syyttäjä **Krista Soukola** kertoo.

Tietojen vuotaminen on tietenkin hyvä juttu lehdelle. Ainakin hetkellisesti, ja jos tiedot pitävät

paikkaansa. Mutta Haavisto pohtii, rajataanko viranomaisten tietojärjestelmien käyttöoikeuksia, jos vuodot eivät lopu. Tätä sopii toimittajanakin miettiä.

Pian käy niin, että klikkien metsästys ”poliisi vahvistaa”-tyyppisillä uutisilla vähentää oikeasti merkittävien ja yhteiskunnallisesti tärkeiden asioiden esille tulemistä.

Haastattelukierros jatkuu syyttäjänvirastosta mediataloon, Helsingin ytimeen.

”Olen korostetusti ollut objektiivinen, enkä ole väittänyt, että Aarnio olisi syytön. Kritisoin ainoastaan Aarnioon kohdistuvia kohtuuttomia pakkokeinoja”, sanoo *Iltalehden* toimittaja **Risto Kunnas**.

Ajatus poliisien faniklubista on Kunnaksen mielestä järjetön. Heti jos kanta on erilainen kuin syyttäjällä tai KRP:llä, on Aarnion kannattaja.

Kunnas vilkaisee toimituksen ikkunasta ulos.

”Jotkut ovat saaneet enemmän tietoa sellaisista asioista, joilla on haluttu vahvistaa Aarnion syyllisyyttä. En voi välttyä ajatukselta, että viranomaiset olisivat pyrkineet saamaan yleisön silmissä oikeutusta poikkeuksellisille pakkokeinoilleen. Ja siinä mediaa on mielestäni käytetty hyväksi”, Kunnas sanoo ja osoittaa *Hesarin* toimitusta.

Suomen Kuvalehden ex-päätoimittaja **Tapani Ruokanen** sanoo puhelimesta, että mediaa on häikäilemättömästi manipuloitu ja käytetty hyväksi.

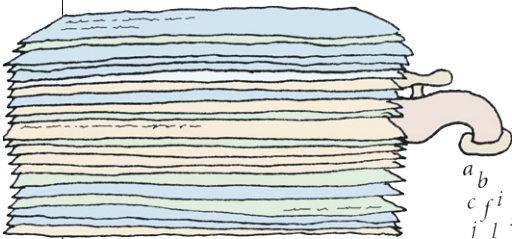
”Toimittajat eivät vain koskaan ole olleet loogisia tai johdonmukaisia. Totta kai tähän liittyy kilpailua, mutta raja pitäisi vetää johonkin”.

Esimerkkinä Ruokanen mainitsee Aarnion pihalta löytyneen rahakätkön uutisoinnin.

”Rahojen alkuperästä ei ollut tarkkaa tietoa. Uutisoinnilla kuitenkin vahvistettiin ajatusta Aarnion syyllisyydestä”.

Ruokanen kirjoitti aiheesta pääkirjoituksen viime huhtikuussa, kun Aarnio-tutkinta oli kestänyt puolisen vuotta. *Via Dolorosa Suomessa* tänään -kirjoituksessaan Ruokanen kritisoi oikeusjärjestelmää ja sitä, että poliisi on mediaa hyväksikäyttäen tuominnut Aarnion syylliseksi.

Toimittajat todistajina

Aarnio-tutkinnan aikana toimittajia on kuultu todistajina yhteydenpidoista ja tietojen vuotamisista rikosepäilyjen tapahtumien aikoihin. Journalisteja määrättiin myös ilmaisukieltoon, samoin kuin muitakin todistajia.

”Mielestäni esitutkinnassa ei ole selvinnyt, että toimittajat olisivat uutisoineet asioista manipuloituina, ilman omaa harkintakykyä”, tutkinnanjohtaja **Jukka Haavisto** sanoo.

Näkemykset perustuvat todistajien lausuntoihin, mutta myös toimittajien uutisointiin ja muuhun esitutkinnan aikana esille tulleeseen materiaaliin.

”Jokainen voi kuitenkin tehdä oman johtopäätöksensä, kunhan esitutkintapöytäkirjat tulevat julkisiksi.”

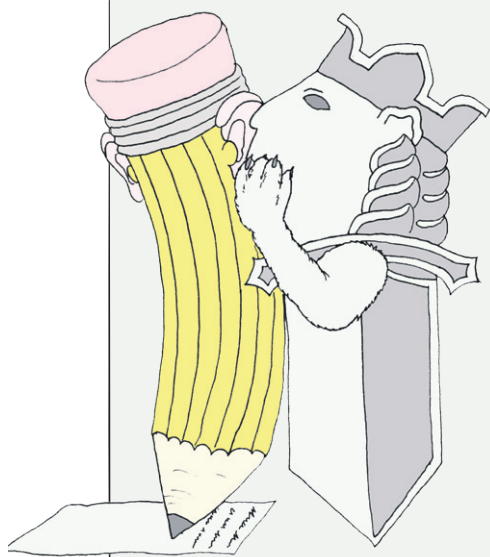
Vera Miettinen

Näin rikostoimittajat sijoittuvat "Aarnio-kartalle".

syyllinen

syytön

Susanna Reinboth
Marko Niemi
Minna Passi
Jarkko Sipilä
KRP
Syyttäjät
Asianosaisten vuodot (todistajat, epäillyt)

Jari Aarnio
Helsingin huume poliisi
Risto Kunnas
Mika Lahtonen

Helsingin Sanomien Reinboth ja Passi kertovat sähköpostitse, että he ovat haastatelleet yli 70 lähettä Aarnio-tutkintaa uutisoidessa. He ovat kovanneet esille myös sellaisia asioita, jotka eivät ole olleet tutkintaryhmän tai valvovien tahojen tiedossa. Faktoja on työparin mukaan selvitetty myös julkisista asiakirjoista.

"Tutkinnanjohtaja on toki keskeinen haastattelussa missä tahansa rikosasiassa. Tässä jutussa meillä on kuitenkin ollut poikkeuksellisen laajaa omaa tiedonhankintaa", työpari sanoo.

Poiketaan tässä välissä Pasilaan, Helsingin poliisilaitoksen naapurin.

Aarnio-tutkinnan alussa *Alibin* päätoimittaja **Mika Lahtonen** sai toisen mediatalon edustajalta palautetta. *Alibissa* oli julkaistu päätoimittajan kirjoittama juttu Aarniosta.

"Sähköpostissa luki, että etkö ymmärrä Aarnion olevan täysi roisto", Lahtonen kertoo.

Aarnio ja Lahtonen ovat kyllä hyviä tuttuja, mutta uutisointitapaan se ei päätoimittajan mukaan ole vaikuttanut. Vuoden 2007 Aarnioon kohdistuvat epäilyt virkarikoksesta sen sijaan muistuttivat siitä, kuinka tämäkin epäily voisi olla ohimenevä. Syytteet nostettiin, mutta myöhemmin ne hylättiin.

"Oli helppo ajatella, että tämä on taas samanlainen lähipuutojuttu."

Eräs toimittaja otti tämän jutun teon aikana nimettömänä yhteyttä.

"Tämän päivän *Iltalehdessä* on tyyli puhdas esimerkki poliisin fanikerholaisten toiminnasta. Kaksi aukeamaa valkopesua, 12 isoa sitaattia Aarniosta. Niistä kaksi on kielteisiä tai neutraaleja, muut ylistäviä".

"Toimittajien olisi pitänyt herätä Aarnio-epäilyihin aiemmin."

MTV:n rikostoimittaja Jarkko Sipilä

Saman näkemyksen jakaa Ylen toimittaja **Marko Niemi**. Hän kutsuu näitä Aarnio-laukuiksi, joista kuulee Helsingin huume poliisin painotukset ja näkemykset. Nuotteja on kirjoitettu jo pitkään, sillä poliisien faniklubin tarina on kuulemma alkanut jo vuosia sitten. Niemi kirjoitti viime kesäkuussa kolumnin siitä, kuinka Aarnio on pyörittänyt joitakin journalisteja kauemminkin.

Niemen kanta on edelleen sama.

"On tiettyjä toimittajia, jotka ovat luottaneet Aarnion näkemykseen liikaa", hän sanoo haastattelussa.

Viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana on ymmärretty, että journalistilta ei voi vaatia täydellistä objektiivisuutta. Silti toimittajan pitäisi kirjoittaa subjektiivisuutensa tiedostaen, ja ottaa huomioon mahdollisimman monta näkökulmaa. Mitä tulee rikos- ja oikeus uutisointiin, Suomen oikeusmenettelyssä rikoksesta epäilty on syytön, kunnes toisin todistetaan. Rikostoimittajankaan ei pitäisi tehdä tulkintaa syyttömyydestä tai syyllisyydestä ennen oikeuden tuomiota.

Toki jokainen rikosaiheista uutisoiva myös tietää, milloin pitää käyttää sanaa epäilty, syytetty tai tuomittu. Ongelmissa ollaan, jos kirjoitussävy tai toistuva ja yksipuolinen näkökulma kätkee ri-

vien väliin kirjoittajan tai tietojen vuotajan oman mielipiteen.

Haastatteluista päätellen toimittajien leiriytymistä ei pidetä kovin hyvänä juttuna.

"Veljeily Aarnion kanssa ja toimittajien keskinäinen nokittelu syövät uutisoinnin uskottavuutta", vapaa toimittaja **Pasi Kivioja** toteaa.

Myös MTV:n rikostoimittaja **Jarkko Sipilä** kritisoi ammattikuntaansa.

"Jälkiviisaus on tietenkin helppoa, mutta toimittajien olisi pitänyt herätä Aarnio-epäilyihin aiemmin. Jatkossa viranomaisten toiminta pitää kyseenalaistaa entistä laajemmin."

Olisi tosiaan pitänyt herätä aiemmin. Kukaan – ei edes *Hesari* – tajunnut penkoa Aarnioon liittyviä huhuja ennen kun prostituoitu Saaran kertomus otettiin tosissaan.

Helsingin poliisilaitoksen hissi nousee jälleen kolmanteen kerrokseen. Neuvotteluhuone, jossa myös Aarnio on jutellut moneen kertaan toimittajien kanssa, on huumerikostutkintayksikön oven takana oikealla.

Poliisipäällikkö **Lasse Aapio** heittää mielenkiintoisen ajatuksen:

"Median mielestä Aarnion toimintamalleja ei siksi tarkkailtu, että hän oli niin erikoistunut omaan alaansa. On kirjoitettu, että poliisien tehtävien pitäisi olla määräaikaista. Eikö näin ollen rikostoimittajienkin pestien tulisi olla määräaikaista? Siellähän on reporttereita, jotka ovat toimineet samassa tehtävässä vuosikymmeniä. Ovatko hekin yhtä erikoistuneita? Seuraako päätoimittaja heidän työtään, kääntääkö jokaisen kiven esimerkiksi liittyen rikostoimittajan lähteisiin?" ■

Tutkijat. Vilma Luoma-aho, Katerina Tsetsura ja Kimmo Taiminen tutkivat uusien mediamainonnan muotojen läpinäkyvyyttä. Kansainvälisen tutkijaryhmän työtä esiteltiin Journalismin päivässä 17. lokakuuta Helsingissä.

Mainos jutun vaatteissa

Natiivimainonta lupaa media-alalle lisää tuloja, mutta onko sen hintana yleisön luottamus? Tutkimusprojektissa etsitään yhteisiä pelisääntöjä läpinäkyvyydelle.

Marja Honkonen, teksti
Heli Saarela, kuva

Kaupallisen radiokanavan iltapäiväohjelmassa on luvassa kilpailu. Parasta naamiaisasua äänestäneille arvotaan lahjakortteja suuren leluketjun liikkeisiin, juontaja kertoo. Spiikkiä seuraa jingle, jossa paljastetaan, että ohjelman tarjoaa samainen leluketju.

Viihdetoimittamista piilomainonnan rajoilla vai natiivimainontaa?

”En itse käytä sanaa piilomainonta. Se on tutkijalle käsitteenä absurdi. Jos mainonta on sitä, että myydään jotain asiaa maksua vastaan, niin miten se voisi olla piilossa?” Jyväskylän yliopiston yhteisöviestinnän professori **Vilma Luoma-aho** pohtii.

Luoma-aho vetää tutkimushanketta, jossa halutaan kehittää malli uudenlaisen mediamainonnan läpinäkyvyydelle. Siitä suomalaisilla mediataloilla on Luoma-ahon mukaan vasta vähän aukikirjoitettuja pelisääntöjä.

”Löytyy ehkä muutama esimerkki, joiden perusteella sitten sanotaan, että meillä toimitaan näin”, hän kertoo.

Natiivimainonnalla viitataan kaupalliseen sisältöön, joka solahtaa ympäristöönsä luontevasti, häiritsemättä. Se on nousussa etenkin verkkopuolella.

Esimerkiksi MTV:n verkkosivujen alta löytyy teemasivusto, jolla julkaistaan juttuja muun muassa rintaliivien pesusta – Siemensin tarjoamana. Tavallisesta lifestylejutusta yhteistyökumppanin siunaa-

”Tärkeintä on, että sisällössä näkyy lähde. Muuten mennään propagandan puolelle.”

Vilma Luoma-aho

man sisällön erottaa taustakuvan ja lo-
gon perusteella. MTV tekee vastaavaa
yhteistyötä muun muassa Veikkauksen ja
Lumenen kanssa.

Uudenlaisen mainonnan muodot ovat
moninaiset. Niihin voi laskea kuuluvaksi
yhtä hyvin RAY:n *Raymond*-lehden kuin
Red Bullin jättimäisen Stratos-projektin.

Huomasitko? Siinä taas yksi osoitus,
miksi energiajuomayhtiön kannatti käyt-
tää 50 miljoonaa yhden miehen pudot-
tamiseen ilmakehän laitamilta. Parhaim-
millaan natiivimainos ei ole vain mainos,
vaan tietoa ja tarinoita, joita kulutta-
jat levittävät itse muissa kanavissa eteen-
päin.

Hyvään bisnekseen haluavat osingoille
jo sellaiset laatulehdet kuin *The New York
Times*. *The Atlanticin* digitaalisista mai-
nostuotoista natiivimainonta tuo taloon
jo puolet.

Uuden tuoton hintana voi olla kuitenkin
yleisön luottamus. Tutkimusten mukaan
moni tuhtuu tai petetty, kun tajuaa luke-
neensa toimitusaineiston sijaan mainossi-
säältä. Samaan aikaan merkinnät, joista
mainoksen voi tunnistaa, vaihtelevat me-
dioittain. *The New York Times* peräti ku-
tisti omiaan elokuussa.

Luoma-ahon mukaan yksi natiivi-
mainonnan paradokseista on se, miten
kaupallisuus ei häiritsisi lukijaa, mut-
ta olisi kuitenkin avoimesti esillä. Hänen
tutkijakollegansa, Oklahoman yliopiston
professori **Katerina Tsetsuran** mukaan
läpinäkyvyys on myös mainostajien toive.

”Läpinäkyvyys on luotettavuutta. Jos
se puuttuu, siitä jää kiinni ja se näyttää
yrityksenkin kannalta pahalta”, Tsetsura
sanoo.

Yhdysvalloissa digimainontajärjestö
IAB julkaisi viime vuoden lopussa natiivimainonnan ”pelikirjan”, jossa ohjeiste-
taan mainosten merkitsemistä. Itsesäänte-
lyn vahvistaminen on Tsetsuran mukaan
yksi keino varmistaa se, että journalismi
pysyy riippumattomana myös natiivi-
mainonnan aikana.

Kotimainen Julkisen sanan neuvosto
uudisti viime vuonna lausumaansa piilo-
mainonnasta. Media-alan toimijat eivät
toivoneet siihen muutoksia taustamuti-
noista huolimatta. Silti piilomainonnasta
on tullut tänä vuonna kahdeksan langet-
tavaa päätöstä.

Luoma-ahon mukaan yksi ongelma on
siinä, että journalistit ja mainosisältöjen
tuottajat pidetään edelleen tiukasti eril-
lään. Tämä ”church and state” -erotteluk-
si kutsuttu jaottelu ei enää anna turval-
lista kehystä natiivimainonnan kehittä-
miseen.

”Yhteisiä pelisääntöjä ei tunneta sel-
västi. Enemminkin kokeillaan jotain ja
pyydetään sitten anteeksi, jos meni pie-
leen”, Luoma-aho sanoo.

Luoma-ahon mukaan tutkimusprojek-
tissa pohditaan, pitäisikö ”church and
state” -jako kirjoittaa uusiksi. Journalis-
tien ja mainosnikkareiden väliin luotaisiin
osasto, joka olisi tekemisissä kaikkien osa-
puolten kanssa.

Se voisi selkiyttää rooleja. Käytännössä
vaikkapa moni radiojuontaja on huomannut
jo nyt heittävänsä läppää aiheista, joi-
ta yhteistyökumppani on toivonut.

Parhaimmillaan natiivimainokset voi-
vat tarjota kuluttajille tietoa ja positiivisia
mediakokemuksia. Sillä vastataan
Luoma-ahon mukaan tarpeeseen, jota
journalistit eivät täysin ole pystyneet tyy-
dyttämään.

”Journalismissa painottuvat negatiivi-
set ja vaikeat asiat, kuten pitääkin, kun
nostetaan esiin yhteiskunnan epäkoh-
tia. Se on kuitenkin vastakohta sille, mitä
ihmiset omassa elämässään verkosta hake-
vat. Tärkeintä on, että sisällössä näkyy
lähde. Muuten mennään propagandan
puolelle”, Luoma-aho summaa. ■

Natiivimainonnan muotoja

Sisältömarkkinointi: Kattokäsité, joka sisältää
tarinat, pelit ja muun sisällön, jonka brändi
tuottaa suoraan yleisölle.

Natiivimainonta: Maksettuja viestejä ja mai-
noksia, jotka sopivat hyvin yhteen muun media-
sisällön kanssa. Esimerkiksi uutisjuttumainen
teksti, jonka tekijänä on mainostoimisto tai
mediatalon mainosisältöosasto.

Advertoriaali: Kaupallinen viesti, joka on sisäl-
lytetty journalistiseen materiaaliin. Usein toi-
mittajan kirjoittama.

Yritysjournalismi: Yrityksien omat uutisjulkai-
sut, joilla tavoitellaan lukijoita suoraan tietyltä
alueelta. Esimerkiksi paikallislehden tapainen
ilmaisjakelulehti.

Brändijournalismi: Asiakaslehtien tapaiset
brändijulkaisut, jotka tuottavat lukijalle tietoa.

LÄHDE: UUSIEN MEDIAMAINONNAN MUOTOJEN
LÄPINÄKYVYYS VERKOSSA -HANKE

Journalismin päivässä sanottua

”Minulle on sanottu, että
pitäisi luoda arkkipiispa-
brändiä. Tunnen sellaista
kohtaan syvää vastenmieli-
syyttä.”

Oneliner-arkkipiispa Kari Mäkinen kritisoi
mediankin välittämää kaupallista
maailmankuvaa.

”Median murros näkyy
aikapaineena. Kaikki tieto
pitää saada heti.”

Sosiaali- ja terveysministeri Laura Rätty
hidastaisi hiukan.

”Miltä se lisääntynyt kiire
tuntuu? Ihan perseestä.
Koko ajan ’tee nettiin, tee
paperiin, tee sitä tee tätä’.”

Iltalehden politiikan toimittaja
Tommi Parkkonen hidastaisi hiukan.

”Journalismin uskottavuus-
della leikkiminen pitää
ehdottomasti lopettaa.
Muuten teiltä lähtee
kaikilta bisnes alta.”

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja
Risto Uimonen varoitti liian innokkaasti
koettelemasta journalismin
ja piilomainonnan rajoja.

”Taistelin urheasti
jääkarhujen puolesta,
mutta ei sitä silloin
huomannut kuin Ilta-
Sanomien pilapiirtäjä”

Europarlamentaarikko Heidi Hautala muisteli
asioiden hukkuneen mediakujanjuoksussa.

”Jos kysyy ihmisiltä mieli-
pidettä toimittajista,
vastaus on, että ihan
schaibakansaa.”

Bassoradion toimittaja
Ina Mikkola sanoi sen ääneen.

Tehtävä Vuosaarella

Jakautuuko Suomi? Koneen Säätiö usuttaa suurhankkeessaan toimittajia ja tutkijoita selvittämään tätä yhteistyössä. Reetta Rätty, Johanna Niemi ja Miika Tervonen etsivät vastausta Vuosaaresta.

Janne Salomaa, teksti
Meeri Utti, kuva

toimittajan taivas. Näin kuvaillee freetoimittaja **Reetta Rätty** Meri-Rastilan nuorisotaloa Vuosaarella. Rätty vieraili nuorisotalossa kesäkuussa, jolloin hän kirjoitti Vuosaaresta reportaasia *Helsingin Sanomiin*.

”Nuorten keskelle oli hirveän helppo mennä. He olivat niin välittömiä: könsivät sohvilla ja ottivat viereen. Oli tosi kiinnostavaa ja hauskaa seurata, kun he pelasivat tietokonepelejä, juttelivat ja pyörivät somessa puhelimillaan.”

Vuodenvaihteessa Rätty palaa Vuosaareen pariksi kuukaudeksi, sillä hän on saanut Koneen Säätiöltä apurahan hankkeelle, joka tutkii suomalaisen yhteiskunnan muutosta paikallistason ilmiönä. Rädyn kanssa tutkimusta tekevät kaupunkisuunnittelijana työskentelevä sosiologi **Johanna Niemi** ja historioitsija **Miika Tervonen**. Kolmikon työ on osa säätiön *Jakautuuko Suomi?* -suurhanketta, joka rahoittaa toimittajien ja tutkijoiden yhteisprojekteja.

Vuosaari valikoitui Rädyn, Niemen ja Tervosen tutkimuskohteeksi alueen väestörakenteen takia. Itäisessä kaupunginosassa on Helsingin isoimmat tuloerot. Maahanmuuttajataustaisten osuus on siellä pääkaupungin toiseksi suurin.

”Silti Vuosaari on aika tavallinen lähiö, josta kirjoitetaan usein liian latautu-

neesti. Siihen heijastetaan pelkoja”, Tervonen sanoo.

Kolmikon työnjako on selkeä. Tervonen vastaa menneisyydestä ja suhteuttaa uusia ilmiöitä historialliseen perspektiiviin. Rätty pureutuu nykyisyyteen. Hän tekee havaintoja, keksii näkökulmia ja kirjoittaa juttuja Vuosaaresta. Niemi taas

”Historiantutkijana kolme kuukautta on minulle lyhyt aika. Toimittajalle se taas on hirveän pitkä aika.”

Miika Tervonen

tähyää tulevaisuuteen ja pohtii, miten kaupunkisuunnittelu voisi edesauttaa uudenlaisen yhteisöllisyyden syntymistä.

Työryhmästä ainoastaan Tervonen on asunut Vuosaarella, hänkin vain vuoden opiskeluaikanaan. Kolmikon ensimmäinen työvaihe onkin tutustua Vuosaareen ja vuosaarelaisiin, niin asukasyhdistysten aktiivijäseniin kuin ABC-asemalla ja koulupulpetissa notkuviin nuoriin.

”Haluaisimme esimerkiksi saada koululaiset tekemään visuaalisia päiväkirjoja sii-

tä, missä he liikkuvat ja miten heidän reitinsä risteävät”, Niemi kertoo.

Rätty ja Niemi ovat sisaruksia. Tervonenkin on heille entuudestaan tuttu, joten kaikki ovat vuosien varrella keskustelleet paljon toistensa töistä. Yhteistyötä he eivät ole kuitenkaan tehneet aiemmin. Kolmikko toivoo pystyvänsä yhdistämään tutkimustyön ja journalismin parhaat puolet, syvällisen perehtymisen aiheeseen ja nopean reagoinnin.

”Historiantutkijana kolme kuukautta on minulle lyhyt aika. Toimittajalle se taas on hirveän pitkä aika”, Tervonen sanoo.

Tervonen tiivistää tutkijoiden tärkeimmän annin toimittajille kahteen sanaan, välihuomioon: ”niin mutta”.

”Toimittajilla on usein vakiintuneita kerrontatapoja, joita yhteiskuntatieteilijät pystyvät kyseenalaistamaan. Tutkijoille mikään ei ole itsestään selvää”, Tervonen sanoo.

Entä mitä annettavaa journalisteilla on tutkijoille?

”Toivottavasti näkökulmia”, Rätty sanoo.

”Silloin kun tutkija haluaisi tehdä projektin, johon tarvittaisiin 30 vuotta ja kirjasarja, toimittaja pystyy jarruttelemaan ja rajamaan aiheen yhteen näkökulmaan.” ■

KONEEN SÄÄTIÖ JÄRJESTÄÄ KOLMANNEN JAKAUTUUKO SUOMI? -RAHOITUSHAUN TALVELLA 2014–15.

LISÄTIETOA: KONEENSAATIO.FI/FI/JAKAUTUUKO-SUOMI

Johanna Niemi

Johanna Niemi on kaupunkisuunnittelijana Steep-yrityksessä. Hän tutkii muun muassa avoimen datan ja uuden teknologian vaikutuksia kaupunkisuunnitteluun. Hän on koulutukseltaan valtiotieteiden maisteri pääaineenaan sosiologia.

Miika Tervonen

Miika Tervonen työskentelee tutkijana Helsingin yliopiston Pohjoismaiden tutkimuksen keskuksessa. Tervonen on erikoistunut vähemmistö- ja muuttoliikekysymyksiin. Hän on väitellyt historiasta tohtoriksi Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa, Firenzessä. Tervonen sai vuonna 2013 tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon osana Suomen romanien historia -teoksen kirjoittajaryhmää.

Reetta Rätty

Reetta Rätty työskenteli 18 vuotta Helsingin Sanomissa toimittajana ja esimiestehtävissä. Hän irtisanoutui elokuussa 2013 ja perusti kahden HS-kollegansa kanssa mediayrityksen Rätty-Salovaara-Blåfield. Rätty on koulutukseltaan valtiotieteiden maisteri pääaineenaan valtio-oppi.

Tutkimus kohtaa journalismin.

Toimittaja Reetta Rätty, sosiologi Johanna Niemi ja historioitsija Miika Tervonen tutkivat suomalaisen yhteiskunnan jakolinjoja Vuosaarella osana Koneen Säätiön Jakautuuko Suomi? -hanketta. Niemi toivoo hankkeen tuottavan ajankohtaista tutkimustietoa, joka tavoittaa laajan yleisön. ”Rakastan akateemista maailmaa. Silti en koskaan mene lukemaan tuoreita tutkimuksia akateemisista tietokannoista. Lehtiä taas luen koko ajan.”

Ilman naamiota

Vakituisen palkkatyön jättäminen ja freelanceriksi ryhtyminen on rohkeaa, kirjoittaa Sirpa Levonperä.

noin vuoden olin kuin sumuisella tiellä. Masennuin. En enää tiennyt, mitä haluan elämälläni tehdä. Mielen harmaantuminen alkoi, kun rupesin kaipaamaan pois turvallisesta palkkatyöstäni. En vain saanut muutosta aikaiseksi. Olin ollut media-alalla yli kymmenen vuotta graafisena suunnittelijana, AD:na ja päätyöni ohella myös valokuvaajana. Sain tehdä mielenkiintoisia ja haastavia töitä. Valokuvaaminen oli kulkenut mukana ensin harastuksena, sitten opiskeluiden kurssivalintoina ja lopulta työelämässä graafista suunnittelua tukevana lisänä.

Kuvaaminen oli tuonut vaihtelua työpäiviin, mutta työtahdin kiristytessä siihen oli koko ajan vähemmän mahdollisuuksia. Päivät kuluivat lähinnä meilejä lähetellessä, arkirullaa pyörittäessä. Luova työ väheni ja epäolennaisen tekeminen alkoi tuntua lannistavalta.

Lähetin muutaman työhakemuksen, mutta ne eivät johtaneet mihinkään. Luovin helposta, mitänsanomattomasta päivästä toiseen. Näennäisesti raamit olivat kunnossa: hyvä työ, perhe, koti ja ystäviä. Mutta arki vain ei tuntunut hyvältä. Aikaansaamattomuuteni alkoi vaivata itseäni ja muitakin. Tilanteesta valittaminen ja harmittelu oli pelkkää puhetta, ei toimintaa. Lopulta kehoni ilmoitti, että lopeta jo.

Minun täytyi hajota, jotta saatoin tulla uudelleen kokonaiseksi. Tämä on klisee, mutta olen nyt esimerkki siitä. Olen jopa huutomerkki siitä. Jos olisin heti tiennyt, että ajatuksistani puhuminen auttaa, olisin puhunut. Itsensä avaaminen ei ollutkaan niin pelottavaa. Ympäriäni löytyi yllättäen myös muita, jotka saivat paniikkikohtauksia, olivat tyytymättömiä ja kärsivät pätkäöistä.

Kirjasin lääkäriä varten listaa oireistani. Lista tuntui uskottomalta, olinhan aina ollut positiivinen, eikä tällaisia tule kuin joillekin luusereille. Verenpaine, käsien värinä, heikotus, öllö olo, kurkunahdistus, itkuherkkyys, pakko päästä pois -ajautukset, paniikkikohtaukset, vatsavaivat. Rintaa puristaa, tuntuu, etten jaksa edes sanoa lauseita loppuun, pää ylikuumenee, sydän käy kierroksilla. Kirjasin näitä ylös, sillä tiesin, etten muista muuten. Sain sairaslomaa. Pyörittelin minuuttani mielessäni.

Tällainen burnout on hienoviriteinen vaiva, sillä se ei todennäköisesti näy ulospäin. Tilan pit-

HELI SAARELA

Sirpa Levonperä
sirpa@superstar.im
KIRJOITTAJA ON HELSINKILÄINEN
FREELANCEVALOKUVAAJA.

”Burnout on hienoviriteinen vaiva, sillä se ei todennäköisesti näy ulospäin.”

kittyessä huomaa vain kadottavansa jotain olennaista ja hiljaa lannistuvansa oireiden alle. Olen varma, etten luovan työn tekijöiden joukossa ole oireinen yksin.

Hyppäsin. Itsellenikin yllätyksenä irtisanoin itseni palkkatöistä. Päätin seurata elämässäni kulkenutta punaista lankaa ja alkaa toteuttaa unelmaani, valokuvaamista. Näin sen selitin itselleni. Burnoutista kärsivälle tällaisten päätösten tekeminen ei ole kovin helppoa, sillä paranemishetkiä tulee vasta muutosten jälkeen. Siis ensin täytyy jaksaa tehdä iso päätös ja vasta sen jälkeen voi odottaa asteittaista mielen paranemista.

Esimieheni ei ollut yllätynyt päätöksestäni, eivät kollegatkaan. Mieleni ja fysiikkani harmi oli ollut ilmeistä, viimeistään sairasloman tarve paljasti sen.

Tein liiketoimintasuunnitelman ja sain sen pohjalta starttirahan. Sen jälkeen ryppäässä seurasi muut itse hoidettavat asiat, jotka tulevat eteen hintana tästä vapaudesta. Kuitenkin kaikki tekeminen tuntuu olennaiselta. Kaikki toiminta tukee sitä, että pystyn tekemään keikkoja ja tapaamaan sitä kautta mielenkiintoisia ihmisiä. Siksi luulen, että tällä pysähtymiselläni on tarkoitus.

Onneksi kaikki freelancer-uraa tekevät eivät tarvitse vastaavaa rytkettä irtiottoonsa, vaan osavat liukua itselleen sopivimman työskentelytavan pariin omalla päätöksellä. Vaikka olen nyt yksinyrittäjä, eivät kontaktit todellisuudessa mihinkään katoa. Vanhat työkaverit ovat meilin tai soiton päässä, ja lounasseuraakin saa kun pyytää. Kuvauskeikkoja intoa pursuten tehdessäni olen huomannut, että tämä on ollut juuri se liike, joka minun on pitänytkin tehdä. Tuntuu kuin jokaisesta toisen henkilön kuvaamishetkestä oppisin jotain itsestäni. Se jännittää etukäteen ja palkitsee jälkikäteen.

Pikkuhiljaa on oireluetteloni karissut. Jäljelle on jäänyt vain kevyesti kohonnut verenpaine, ja pieni huoli siitä, että oireet voivat palata. Nyt kun voin paremmin, olen yllätynyt siitä, että hyvän mielen säilyttämiseksi pitää silti tehdä joka päivä töitä.

Avainsana kohti parempaa mieltä on ollut läsnäolon opettelu. Kun palauttaa katseensa takaisin tähän hetkeen, otsa kirkastuu, ryhti oikenee ja asiat saavat värit. Se on vastakohta ajatuksissaan olemiselle. Luovien ratkaisujen keksiminen vaatii uusien ideoiden jatkuvaa puristamista. Huomaisin, että olen paljon tyytyväisempi, jos olen läsnä, enkä ajatuksissani. Hetkillä on ikään kuin enemmän voimaa.

Pohdin, että jos paljastan enemmän itsestäni ja tunteistani, saatan voida paremmin. Jaan kokemuksen. Ihmiselämä on mielenkiintoisimmillaan silloin, kun siihen kuuluvia haavoja ei teippailla liikkaa. Kiiltokuvakiäkin voidaan jakaa, mutta kaikkien albumista taitaa sittenkin löytyä aika monenväristä tarinaa. Yritän olla ihan paljas, alasti, ilman naamioita. Alan kertoa tarinaa, joka minun kuuluu kertoa.

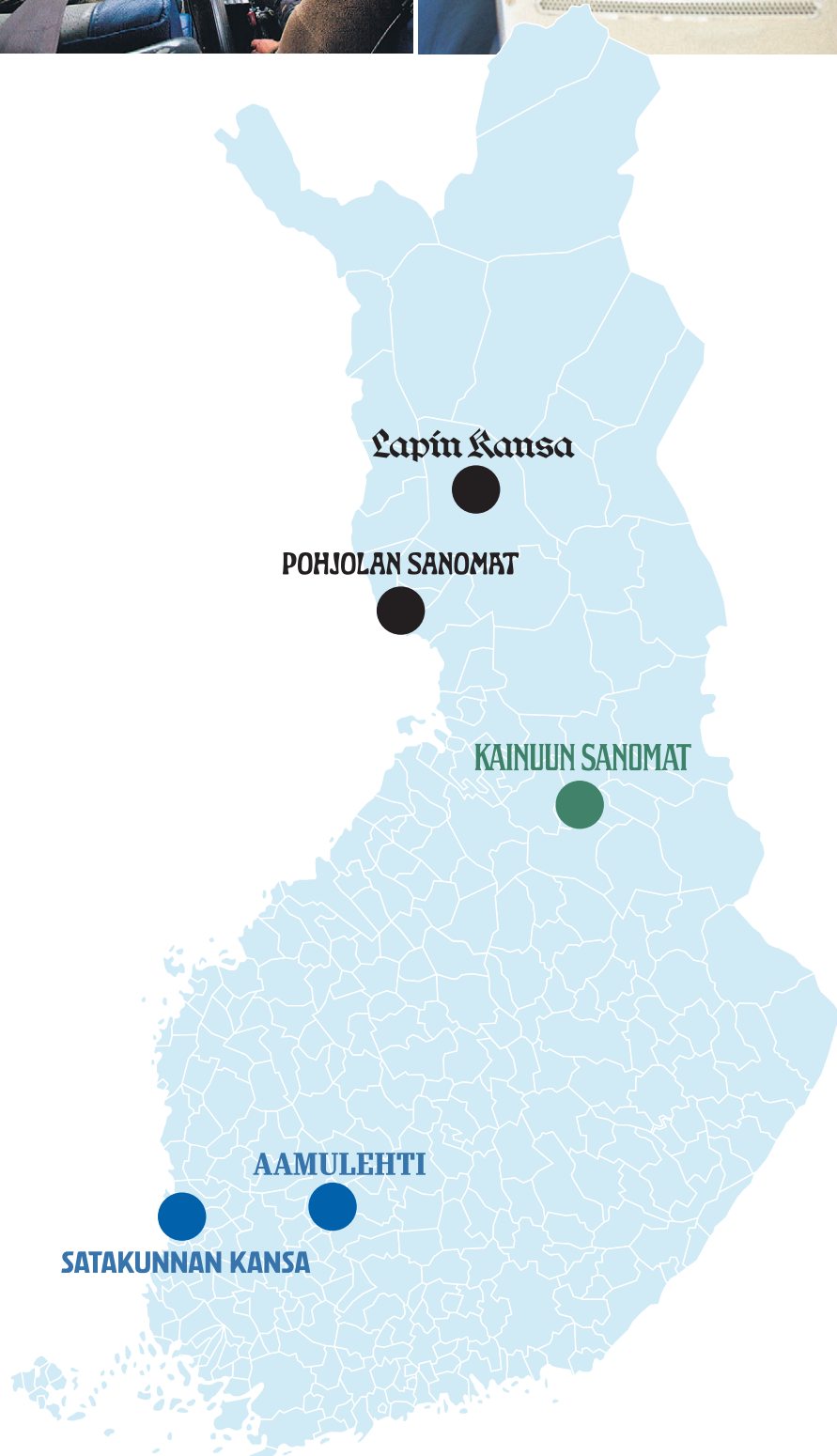
Kuvassa oleminen on paljasta, ja se, millaisen kuvan itsestään näkee, saattaa vaikuttaa jopa omaan mielikuvaan itsestä. Se on mielenkiintoista. Sellaisen rakentamisessa haluan olla mukana. Oivalsin ammatini ytimen: Haluan lisätä ihmisten mielihyvää upeilla kuvilla heistä. Olla iholla. Tehdä ihmisistä oman elämänsä tähtiä. Haluan tutkia ihmisiä kameran kautta ihan oman itseni vuoksi, ja kysyä minkälaisen elämän nuo kasvot kätkevät taakseen. Lopultakin valokuvaajana voin todeta: katseeni suunta on sinua kohti. ■

TIETO ELÄMÄÄN

Alma Aluemia kokoaa yhteen 32 Alma Median maakunta-, paikallis- ja kaupunkilehteä sekä niiden verkkopalvelut. Aluemedian tunnetuimpia tuotteita ovat Aamulehti, Kainuun Sanomat, Satakunnan Kansa, Pohjolan Sanomat ja Lapin Kansa. Henkilöstöä meillä on noin 900 kahdeksassa eri maakunnassa.

Alma Aluemia hakee viiteen maakuntalehteen Aamulehteen, Satakunnan Kansaan, Lapin Kansaan, Pohjolan Sanomiin ja Kainuun Sanomiin ensi kesäksi

kirjoittavia toimittajia, taittavia toimittajia, verkkotoimittajia, lehtikuvaajia ja graafikoita.

Etsimme sinua, joka tunnistat uutisen ja tarinan sekä haluat kertoa sen elävästi muille juttujen, kuvien, grafiikan tai videoiden avulla. Toivomme, että ymmärrät printin, verkon ja liikkuvan kuvan vaatimukset. Etsimme erityisesti sinua, joka haluat uudistaa lehtimediaa omilla ideoillasi. Sinulla on hyvä yleissivistys, alan koulutusta ja kielitaito. Olet lukijan asialla. Lupaamme mielenkiintoisia työpäiviä ja paljon oppia virkeässä mediatalossa.

Osa kesätoimittajista voi sijoittua valtakunnallisen Lännen Median yhteistoimituksen palvelukseen lehtien kotitoimituksiin tai Helsingin toimitukseen.

Alla olevan hakulinkin kautta voit täyttää hakemuksen ja kertoa, mihin lehteen haet ensisijaisesti. Täytä hakemus **www.almamedia.fi/avoimet_tyopaikat**. Liitä työtodistuskopiot ja työnäytteet sähköiseen hakemukseen. Hakulinkki on auki 5.12.2014 saakka.

- **Aamulehti** kutsuu hakijoita valintakokeeseen, joka järjestetään 8.12.2015 Tampereella.
- **Lapin Kansa, Pohjolan Sanomat, Satakunnan Kansa ja Kainuun Sanomat** lähettävät henkilökohtaiset haastattelukutsut.

Lisätiedot:

- Aamulehti: toimituspäällikkö **Kari Ilkonen** p. 040 584 3731
- Kainuun Sanomat: uutispäällikkö **Seppo Turunen** p. 050 544 4165
- Lapin Kansa: uutispäällikkö **Pekka Mauno** p. 040 547 1529
- Pohjolan Sanomat: päätoimittaja **Maria Jauho** p. 050 438 2405
- Satakunnan Kansa: hallinnollinen uutispäällikkö **Inka Partanen** p. 040 587 9278

AAMULEHTI

Aamulehti on Suomen toiseksi suurin seitsenpäiväinen sanomalehti. Aamulehti on alueensa ylivoimainen media, sillä lehti tavoittaa päivittäin noin 262 000 lukijaa ja aamulehti.fi:ssä käy 291 000 eri kävijää viikossa.

KAINUUN SANOMAT

Kainuun Sanomat on Kajaanissa ilmestyvä seitsenpäiväinen sanomalehti, jolla on päivittäin 50 000 lukijaa. Verkkolehtemme tavoittaa 31 000 lukijaa viikossa.

Lapin Kansa

Rovaniemellä ilmestyvä Lapin Kansa on maailman pohjoisin seitsenpäiväinen sanomalehti. Lapin Kansalla on päivittäin 74 000 lukijaa ja verkkolehdeillä 70 000 lukijaa viikossa.

POHJOLAN SANOMAT

Pohjolan Sanomat on Kemissä ilmestyvä viisipäiväinen sanomalehti, joka leviää Meri-Lappiin, Tornionlaaksoon ja myös Ruotsin puolelle Haaparantaan. Pohjolan Sanomilla on päivittäin 41 000 lukijaa ja verkkolehdeillä 27 000 lukijaa viikossa.

SATAKUNNAN KANSAA

Satakunnan Kansa on Porissa ilmestyvä seitsenpäiväinen sanomalehti, jolla on päivittäin 108 000 lukijaa. Verkkopalvelumme satakunnankansa.fi tavoittaa noin 87 000 eri kävijää viikossa.

tapahtumat

Pressiklubin viimeiset bileet

Oletko koskaan käynyt Helsingin rautatieaseman Pressiklubilla? Nyt on viimeinen tilaisuutesi. Klubi sulkee ovensa marraskuun lopussa, koska tilaa hallinnoiva Avekra haluaa klubikabinetin tuottoisampaan käyttöön.

Lehdistöklubi ei ole maksanut tilavuokraa. Avekra on kuitenkin saanut säännöllisiä catering-tuloja klubilla järjestetyistä tilaisuuksista. Pressiklubin puheenjohtaja **Jari Mäkäraainen** uskoo, että rahoille löytyy uusi ottaja, ja klubille uusi tila.

”Ravintoloilla ja hotelleilla ei ole tässä taloustilanteessa liikaa asiakkaita. Eiköhän jostain löydy kabinetti.”

Vuonna 1962 perustettu Helsingin Kansainvälinen Lehdistöklubi on sijainnut neljässä eri paikassa. Klubi tuli tunnetuksi toimittajien ja yhteiskunnan eliitin kantakuppilana. Pääkaupunkiseudun ravintolamäärän kasvassa se on muuttunut juotto-lasta ammatillisten keskustelutilaisuuksien areenaksi. Ainakin yhdet bileet klubilla silti vielä järjestetään: läksiäiset.

Janne Salomaa

PRESSIKLUBIN LÄKSIÄISET 30. MARRASKUUTA KELLO 17.30. VAPAA PÄÄSY SJL:N JÄSENILLE. 18. MARRASKUUTA KELLO 17.30 KLUBILLA ON SJL:N PUHEENJOHTAJATENTTI.

Palkittu lanttujen lataaja

Janne Salomaa, teksti
Kai Widell, kuva

”Mielen sairauksista pitäisi puhua samalla tavalla kuin diabeteksestä, lonkkavaivoista ja muista sairauksista”, sanoo Yle Puheen tuottaja **Heidi Laaksonen**.

Tämä ajatus oli Laaksonen mielessä, kun hän toimitti keväällä *Lanttulataamo*-sarjaa. Lokakuussa Suomen Mielenterveysseura antoi hänelle valtakunnallisen mielenterveyspalkinnon stereotyyppien murtamisesta.

Laaksonen sai idean *Lanttulataamosta* toissa kesänä, opiskellessaan stressinhal-

lintaa mindfulness-kursilla.

”Halusin tehdä suorasukaisen ja reippaan ohjelman, jossa mielenterveyteen kiinnitetään huomiota ja annetaan ihan kaikille vinkkejä siihen, miten voi huolehtia henkisestä jaksamisestaan.”

Radiotuottajan mielestä mielenterveysaiheita käsitellään mediassa liian ongelmakeskeisesti.

”Nykyisten lääkkeiden avulla mielen-terveysongelmista kärsivä voi elää hyvää ja täysipainoista elämää, mutta tästä näkee harvoin juttuja. Avoimesti sairaudestaan puhuvaa saatetaan kiitellä rohkeudesta, mutta samalla hänet leimataan iäksi ihmiseksi, jolla on ’lanttuongelmia’.”

Laaksonen oppi *Lanttulataamo* teh-

Mieli kuntoon. Yle Puheen Lanttu-lataamo-ohjelmaa toimittanut Heidi Laaksonen toivoisi median käsittelevän enemmän mielenterveysongelmien ehkäisyä. ”Kaikkien pitäisi pitää huolta mielenterveydestään, kuten fyysisestä kunnostaankin.”

dessään, että niinkin vaikeasta mielisairaudesta kuin skitsofreniasta voi parantua.

”Media voisi kertoa enemmän hyvistä asioista.”

Tieto mahdollisuudesta parantua skitsofreniasta ilahdutti Laaksosta siksikin, että sairaus on yleinen hänen suvussaan. Muitakin mielenterveysongelmia tuottaja on todistanut lähipiirissään.

Lanttulataamo päättyi toukokuussa

– toistaiseksi, Laaksonen päätyö kun on tuottaa ohjelmia, tällä hetkellä *Puheen Päivää*, *Perttu Häkkistä* sekä *Alia ja Husua*. *Lanttulataamo* on silti jo kertaalleen palannut, kun Laaksonen teki elokuussa jakson uskonyhteisöjen uhreista. Häntä innoitti muun muassa Olympiastadionilla esiintynyt saarnaaja **David Herzog**.

”En ole kuopannut *Lanttulataamo*a, mutta viikoittaisena se olisi alkanut toistaa itseään.”

Laaksonen toivoo kuitenkin muiden journalistien pitävän mielenterveysaiheita esillä.

”Media ei vieläkään puhu riittävästi mielenterveydestä. Miksei työelämä voi joustaa niin, että vajaakuntoisetkin pääsivät työnsyryjään kiinni? Miksi ihmeessä nuoret ihmiset pistetään eläkkeelle? Kun asioista puhutaan, ymmärrys lisääntyy ja ennakkoluulot hälvenevät.”

kirjat

Pahiksien vastavoimana

Konkaritoimittaja **Rauli Virtanen** muistelee *Reissukirjassa* matkaansa ujosta *Etlarin* toimittusharjoittelijasta rohkeaksi ulkomaankirjeenvaihtajaksi. Samalla kuvataan ammatin arjen muutosta sitten joulukuun 1970, kun Virtanen astui Etelä-Amerikkaan vievän rahtilaivan kyytiin.

Virtasta vetävät kentälle haasteet, halu vaikuttaa ja historiallisten uutistapahtumien todistamisen euforia. Ja se, ettei kovin moni muu lähde.

”Saan usein keikoilta enemmän kuin mitä pystyn antamaan. Kriisiraportointi, kuten muunlainen auttaminen, on myös itsestä, mielihyvää tuottavaa toi-

mintaa”, Virtanen sanoo.

Yli 40 vuotta kriisien todistamista ei ole saanut häntä turhautumaan.

”Ehkä pikemminkin masennun ajoittain. Minua risoo hyväosaisen maailman itsekkyyys, hädänalaisten torjuva kohtelu ja kansainvälisen yhteisön kyvyttömyys puuttua aikamme tragedioihin. Media on avainasemassa mittolössä, jossa puolet meistä aiheuttaa ongelmia ja toinen puoli yrittää ratkoa niitä. Se on yksi ’pahiksien’ vastavoima.”

Marja Honkonen

RAULI VIRTANEN:
REISSUKIRJA
WSOY 2014

kirjat

Iloisen oikeakielisyyden puolesta

Lokakuun alussa ilmestynyt *Helsingin Sanomien* toimittaja **Ville Elorannan** kirja *125 myyttiä suomen kielestä* on viihdyttävä, hauska ja opettavainen kokoelma kielen oikeaan ja väärään käyttöön liittyviä uskomuksia.

Tiukimmat kielinatsit saavat ”suomen kielen myytinmurtajaksi” tarkoitetusta kirjasta varmasti aihetta myös tuohtuneisiin puuskahduksiin. Kielen uudistumiseen iloisesti ja sallivasti suhtautuva Eloranta ei pahastu suomen kielen lautakunnan päätöksestä sallia muoto ”alkaa tekemään”, pitää pitää vähintään pizzan veroisena

makuelämyksenä, ja hyväksyy muutta mutkitta moni-sanana taivuttamisen myös muotoon ”montaa”.

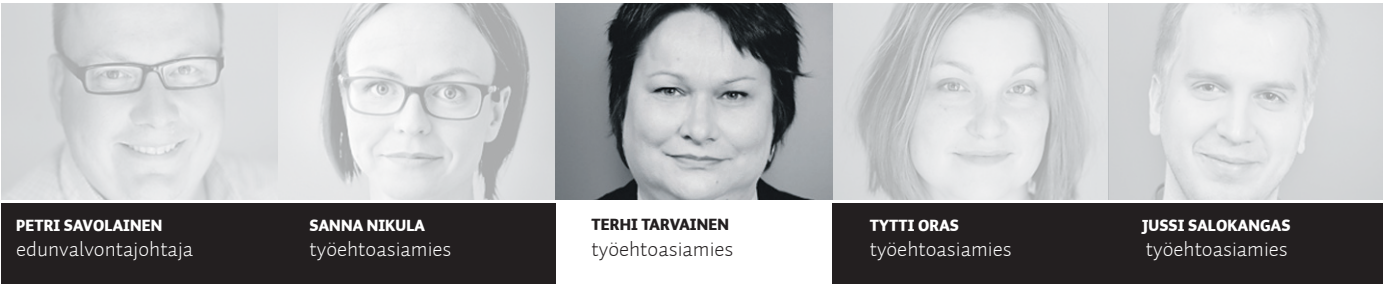
Yhdeksi sitkeäksi myyttiksi kirjoittaja nostaa käsityksen kielen normien liian nopeasta väljenemisestä. Kaikki ei muutu, eikä lautakunnassa välttämättä ole tultu hulluiksi. Esimerkiksi ameeba on edelleen ameba, ja ponttoonin yhä vain ponttoni.

125 myyttiä suomen kielestä juhlistaa osaltaan *Hesarin* 125-vuotissyntymäpäivää.

Manu Haapalainen

VILLE ELORANTA:
125 MYTTIÄ SUOMEN KIELESTÄ
HS-KIRJAT 2014

PETRI SAVOLAINEN
edunvalvontajohtaja

SANNA NIKULA
työehtoasiamies

TERHI TARVAINEN
työehtoasiamies

TYTTI ORAS
työehtoasiamies

JUSSI SALOKANGAS
työehtoasiamies

kieli

Maailman
hauskin
Ismo Leikola

Ismo Leikola on maailman hauskin henkilö, uutisoi Yle. Ugh, olemme informoidut. Emmekä vain Ylen ansiosta, emme todellakaan.

Tiedotusväline toisensa perään on levittänyt tätä suomalaisille niin olennaista ilouutista. *Helsingin Sanomien* uutisen mukaan Ismo Leikola valittiin ja MTV:n mukaan kruunattiin maailman hausimmaksi ihmiseksi.

Päivässä parissa journalistisista teksteistä karisi pois kaikki epäolennainen. Jäljelle jäi vain ”maailman hauskin”. Kuinka myötäsukaisina otimmekaan vastaan tuon tiedotusvälineiden välittämän totuuden!

Siinä ne hyvät uutiset sitten olivatkin. Siirrytäänpä nipottamisosioon ja kaivetaan saivarrussäilä esiin.

Moni muistanee koulun aikäntunneilta, että suomen kielessä adjektiiveilla on kolme vertailuastetta: positiivi, komparatiivi ja superlatiivi. Ennen vanhaan puhuttiin myös perusasteesta, voitosteesta ja yliasteesta.

Positiivi ilmaisee ominaisuutta sellaisenaan: Ismo on hauska mies. Komparatiivi ilmaisee verrattavan ominaisuuden suurempaa määrää: Ismo on hausکمپی mies kuin minä. Superlatiivi ilmaisee verrattavan ominaisuuden suurinta määrää: Ismo on maailman hauskin mies.

Leikola-hurmoksessa uutisotsikoita vääntäneet journalistit unohtivat, kuinka velvoittava vertailuaste yliaste on. Olen nimittäin aivan varma siitä, että vaikka hauska mies onkin, Ismo ei sentään ole maailman hauskin mies. Ei kukaan edes voi olla, absoluuttisesti, jännöksetömästi. Onko hauskuus oikeastaan edes vertailtavissa?

Entä miten tervehdyttää tekstit tästä superlatiivisairaudesta? Ei muuta kuin kohuotsikot uusiksi! Tähän tapaan: *Nettiäänestäjien mielestä Ismo Leikola oli yksityisen amerikkalaisen komediaklubin järjestämän hauskiskisan hauskin mies*.

Mitä, eikö muka myy? Mutta tehän olettekin journalistoja, ette mainostajia.

Vesa Heikkinen

vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITTAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

Journalistiliiton palveluihin kuuluu luottamushenkilökoulutuksen tarjoaminen. Millaisia koulutuksia on tarjolla, työehtoasiamies Terhi Tarvainen?

Luottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille järjestetään sekä työsuhde-, tes- että talouskoulutusta ja tuetaan työssä jaksamista. Muusta koulutustarjonnasta löytyy muun muassa neuvottelutaito- ja muuta ajankohtaista koulutusta.

Milloin koulutuksia on? Miten niihin pääsee osallistumaan?

Koulutuksia on ympäri vuoden. Luottamusmieskurssit järjestetään yleensä alkuvuonna, mutta vuoden mittaan on myös täydentävää koulutusta. Kursseihin kannattaa tutustua liiton verkkosivuilla olevan koulutuskalenterin kautta. Luottamusmies- ja työsuojeluvaltuutetukoulutukseen osallistuvat tehtäviin valitut luottamushenkilöt.

Millaisiin asioihin koulutuksissa perehdytään?

Koulutuksissa tutustutaan työsuhteja tes-asioihin, henkiseen hyvinvointiin, talouteen ja neuvottelutaitoihin. Mediataloissa ja -työpaikoilla eletään raskaita aikoja. Miten tämä on heijastunut siihen, kuinka paljon löytyy halukkaita luottamushenkilöiksi?

Entä kouluttautumaan?

Toistaiseksi yksikään työpaikka, jossa luottamushenkilöitä valitaan, ei ole jäänyt ilman heitä siksi, etteikö ehdokkaita löytyisi. Usein tosin ei tarvitse käydä vaalia, jos ehdokkaita löytyy vain yksi per luottamustehtävä. Jos on valittu luottamushenkilöksi, kannattaa käydä

Onko sinulla kysyttävää työehdoista? Kysy meiltä, liiton tes-asiamiehet vastaavat:

Journalisti@
journalistiliitto.fi

myös koulutuksissa. Niihin on vielä riittänyt hyvin väkeä, mutta työpaikkojen kiireet vaikuttavat jo siihen, miten moni pääsee töiltään irrottautumaan omaan kouluttautumiseen. Yleensä luottamushenkilöt voivat ongelmitta osallistua koulutukseen.

Miten pitää menetellä, jos tuntee kiinnostusta luottamushenkilön tehtävään?

historia

POIMINTOJA VANHOISTA JOURNALISTEISTA.

Muurin murruttua

Berlinissä oli muuri juuri murtunut. Toimittaja **Marja-Terttu Ruokamo** kuvaili *Sanomalehtimiehe*ssä tunnelmia ja haastatteli itäsaksalaisia kollegoitaan.

”Ennen turhautunut toimittajakunta tekee nyt työtään uudella innolla: valehtelun aika on ohi ja kas, lehdet ovat jo aamuvarhaisella loppuunmyytyjä ja katsojat ja kuuntelijat pysyvät Länsi-Saksan ohjelmien sijaan omilla tv- ja radiokanavilla.

Uutistytön ilo näkyy tänään **Hans-Joachim Wagnerin** kasvoista. Radio Berlin Internationalin, DDR:n radion ulkomaanlähetysten varapäätoi-

mittaja on juuri kokenut radiouransa tähtihetken.

’Annoin Kansankamarissa **Hans Modrowin** hallitusohjelman julistusta seuranneen toimittajamme tehtäväksi pyytää Modrowilta haastattelu heti hänen puheensa jälkeen. Ja toimittajamme sai haastattelun’, Wagner ihmettelee vieläkin.

Länsimaista toimittajaa liikuttavan ilon ymmärtää vastata, kun Wagner kertoo, että RBI on aikaisemmin saanut kahdesti DDR:n huippupoliitikoilta haastatteluja. Tyylin kuului, että poliitikot ilmaantuivat tiedotusvälineisiin, jos heillä oli tiedotettavaa.

27.11.1989

DDR:n käänteän jälkeenkin ilmestyneissä lehdisissä näkee kuitenkin usein, että uutisia kirjoittavat marxilais-leniniläisen agitaatio- ja propagandamallin sisäistäneet toimittajat, jotka faktojen lomassa kommentoivat lukijoille oikeita ja väärä käsityksiä”.

Ruokamo haastatteli neljää merkittävässä asemassa Itä-Saksan mediassa toimintua henkilöä. Kukaan heistä ei tuonut esiin sitä mahdollisuutta, että DDR valtiona pian katoaisi.

Timo Kilpi

KIRJOITTAJA ON HISTORIAAN ERIKOISTUNUT TOIMITTAJA.

Uusi aika. Itäsaksalaiset toimittajat kertoivat tunnelmistaan Berliinin muurin murruttua.

KSF Media förnyar genom kaos

På landets största svenskspråkiga kommersiella mediehus pågår en manöver som internt döpts till Operation Rädda KSF Media. Företagets årsverken skärs ner från 248 till 200 och organisationen byggs om från grunden.

Lina Laurent, text
Matti Berg, grafik

hashtagarna #bevarahbl och #bevaraksmedia, fyllde många journalisters twitterflöde den sista september. Den första oktober fick 19 personer sparken från KSF Media, 29 personer lämnade bolaget genom andra arrangemang. Vid samma tidpunkt hade Journalistförbundets fackavdelning vid *Hufvudstadsbladet* lämnat in två skrivelser till KSF Medias styrelseordförande **Kaj-Gustaf Bergh** och till vd **Barbro Teir**.

Fackavdelningen lyfte fram att personalminskningen skulle få "förödande följder för ambitionen att upprätthålla *Hufvudstadsbladet* som en kvalitativt högtstående rikstidning". Fackavdelningen krävde dessutom en styrelseplats för en personalrepresentant samt att ledningen skulle häva två uppsägningar som kompensation för anställningen av den nya innehållsdirektören, som anställdes under pågående samarbetsförhandlingar.

I dag pågår arbetet med KSF Medias nya organisation för fullt. Gamla och nya produkters profiler preciseras, strukturer för de fem enheterna går igenom och upphovsrättsfrågor synas. De anställda har fått besked om vilka uppgifter de ska jobba med i framtiden och tills det sker, eller parallellt, jobbar en del med gamla och nya arbetsuppgifter.

"Alla ska veta vem deras närmaste chef är, sedan får det bli jätte roligt. Att vara med och bygga upp den nya organisationen hör till jobbet och jag tror genuint på att goda idéer föds när människor sätter sig ner och jobbar tillsammans", säger Teir.

Marianne Sundholm, nyvald ordförande för *Hbl:s* fackavdelning säger att det just nu känns yrt på redaktionen.

"Men det är naturligt i mellanskedet. Överlag har det varit tungt, processen med uppsägningar var otroligt utdragen och upprivande. Nu önskar vi oss mest av allt en diskussion om innehållet och en klar riktning för vad vi ska göra."

Många anställda vittnar om dåligt förtroende för ledningen. Kaj-Gustaf Bergh säger att han uppfattar läget annorlunda.

"Jag skulle säga att ledningens åtgärder har ett mycket stort stöd bland KSF Medias anställda. I alla organisationer finns sådana som har annan åsikt och som motsätter sig förändringen och det är naturligt."

Barbro Teir säger att hon känt av förtroendebristen men påpekar att det handlar om en ömsesidig relation.

"Det finns också splittringar inom personalen men det är ingenting jag ska blanda mig i."

Kan bristen på förtroende dels bero på att tidigare samarbetsförhandlingar och reformer inte lett till önskat resultat? Ta till exempel *HBL Kväll*, som redaktionen utvecklat till en helt digital produkt men som blev en "pdf-tidning" efter ett styrelsebeslut.

"Jag vill inte kritisera den tidigare ledningen men jag kan säga att vi nu kommer att jobba annorlunda. Jag tycker inte att styrelsen ska fatta operativa beslut på samma sätt man gjort tidigare", säger Teir.

Åtgärderna på KSF Media är drastiska och förnyelsen sköts med snabb tidtabell. Vad anser då Kaj-Gustaf Bergh, med ett uppskattat resultat på minus 5,7 miljoner euro, borde ledningen ha agerat tidigare och annorlunda?

"Jag tycker att KSF Media är en framgångshistoria. Vi har lyckats bibehålla det som är viktigt, fortfarande har folk tillgång till högklassig rapportering om det som sker, både i pappersform och idag även i digital form i dag. Om man tittar på omvärlden och den här branschen är jag stolt över vad vi lyckats åstadkomma", säger Bergh.

Ett av den redaktionella fackavdelningens krav var en styrelseplats för en personalrepresentant. Bergh nekar ändå att han någonsin skulle ha hört talas om ett sådant krav från facket.

"Det finns en klubb vid *Hbl* som framfört en sådan önskan men det är nog inte facket det. Det är helt skilda saker", säger han.

Journalistförbundets fackavdelning vid *Hbl* kallas också Fackklubben vid *Hbl* och den har cirka 70 medlemmar. Fackavdelningen vid *Hbl* framförde kravet på en styrelseplats i två olika skrivelser, daterade 29 och 30 september.

Bergh går till slut med på att kommentera frågan om en personalrepresentant på ett allmänt plan.

"Styrelsen representerar ägarna och en styrelsemedlem kan inte vara invald för att representera någon annan. I Finland har vi en tradition av att ha personalrepresentanter i ledningsgruppen och det har vi också haft vid KSF Media", säger Bergh.

Men när Barbro Teir tillträdde omorganiserades också ledningsgrupperna. I den nya så kallade kärnledningsgruppen finns enbart vd:n och de fem direktörerna. Personalen har i dag en representant i den så kallade utvidgade ledningsgruppen, där närmare 30 chefer och mellanchefer sitter.

"I en så stor grupp finns risken att personalrepresentanten inte får en syl i vädret. Jämfört med läget tidigare har personalrepresentantens roll försvagats", säger huvudförtroendeman **Sylvia Bjon**.

En fråga som väckt mycket känslor på redaktionen är rekryteringen av den nya innehållsdirektören **Martina Harms-Aalto**. Harms-Aalto satt fram till i våras i KSF Medias styrelse, hon har en stark koppling till Svenska folkpartiet och saknar färsk erfarenhet från mediebranschen. Dessutom har hon bindningar till flera finlandssvenska organisationer. Men kontakterna var inget problem, det var just insiderperspektivet Barbro Teir ville ha.

"Jag har lagt märke till ointresse för lokalpolitik och kulturpolitik i KSF Medias tidningar. En bra journalist kan komma långt med ordentlig research men hen släpps inte in bakom kulisserna. Jag ville ha någon som vet hur det går till, som vet hur besluten fattas och vem som känner vem. Det känns jättekänt fräscht att ha en person med annan bakgrund som får oss att tänka om."

Ser du ingen risk med att starka kopplingar kan påverka rapporteringen?

"Om hon inte klarar av att ta distans så är det mitt problem och arbetsresultatet får visa hur det går. Men alla journalister är människor med bindningar. Tänk på våra egna kulturjournalister som själva är författare eller på journalister som är aktiva i föreningar och syjuntor – det är lika korrumperande." ■

KONSULT- BOLAGEN I KULISSERNA

INTERPERSONA

Konsultföretag specialiserat på ledarskaps- och styrelseutvärderingar

LEARNINGMILES

Konsultföretag som "hjälpes kunden att själv hitta lösningar"

PALMU

Byrå för tjänstedesign

AVAUS MARKETING INNOVATIONS

Företag specialiserat på försäljningsdriven marknadsföring

LÄS OCKSÅ ARTIKELN KONSULTERNA I KULISSERNA PÅ WEBBEN: WWW.JOURNALISTI.FI

SÅ MYCKET TJÄNADE DE

- 1 beskattningsbar förvärvsinkomst
- 2 beskattningsbar kapitalinkomst

Kaj-Gustaf Bergh	1 742 803	2 22 947
Heidi Avellan	1 159 390	2 –
Mirja Leena Kullberg	1 236 167	2 –
Risto Peltola	1 84 830	2 31 498
Johannes Schulman	1 168 126	2 157 561
Antti Tapaninen	1 123 888	2 12
Mary Gestrin	1 105 798	2 –
Barbro Teir	1 153 143	2 –
Martina Harms-Aalto	1 71 196	2 39 352
Jens Berg	1 109 082	2 –
Susanna Ilmoni	1 58 778	2 –
Fredrik Nars	1 94 199	2 853
Klas Nyström	1 87 183	2 1 687

KÄLLOR: SKATTEVERKET I FINLAND, SKATTEVERKET I SVERIGE. UPPGIFTERNA GÄLLER 2012.

KSF MEDIA
ÄR EN
FRAMGÅNGS-
HISTORIA

Kaj-Gustaf Bergh

DE STYR FÖRNYADE KSF MEDIA

Medieproffs och ekonomer leder KSF Media. Vi bad medlemmarna i styrelsen och ledningsgruppen berätta vad de är bra på.

KAJ-GUSTAF BERGH, 59

Jobb: Styrelseordförande för KSF Media och vd för Konstsamfundet sedan 2006.

Mina styrkor: Jag är vald för att jag är Konstsamfundets vd.

HEIDI AVELLAN, 53

I styrelsen sedan: augusti 2010.

Jobb: Politisk chefredaktör på Sydsvenskan sedan 2005 och från november 2014 också för Helsingborgs Dagblad.

Mina styrkor: Jag är väl insatt i mediebranschens utmaningar och tillför ett svenskt perspektiv i styrelsen.

MARY GESTRIN, 49

I styrelsen sedan: september 2014.

Jobb: Seniorrådgivare på Nordiska ministerrådets kommunikation, sedan 2014.

Mina styrkor: Ledarskap, journalistik, mediestrategier och framför allt digitala medier.

RISTO PELTOLA, 66

I styrelsen sedan: maj 2008.

Jobb: Pensionerad marknadsdirektör från Viking Line Marketing.

Mina styrkor: Jag är marknadsföringsproffs och håller kunden i fokus.

JOHANNES SCHULMAN, 44

I styrelsen sedan: juli 2013.

Jobb: Företagare med olika styrelseuppdrag.

Mina styrkor: Allmän erfarenhet och kunskap i företagsledning och att ha koll på siffror.

JAAKKO TAPANINEN, 50

I styrelsen sedan: 2010.

Jobb: Vd för kommunikationsföretaget Great Point Oy.

Mina styrkor: Jag har en bred erfarenhet av medier. Jag hoppas jag kan bidra med att koppla ihop journalistiskt tänkande och strategiskt tänkande.

MIRJA-LEENA KULLBERG, 52

I styrelsen sedan: augusti 2010.

Jobb: vd på Artek.

I LEDNINGSGRUPPER SITTER VD:N OCH FEM DIREKTÖRER.

BARBRO TEIR, 51

Jobb: Vd och ansvarig utgivare sedan mars 2014.

Mina styrkor: Jag är en förändringsledare som i bästa fall kan inspirera, se människor och ställa nyfikna frågor. Om högsta chefen ensam tar beslut är det ett misslyckande för organisationen.

MARTINA HARMS-AALTO, 51

Jobb: Innehållsdirektör, redaktionen för bolagsuniket material.

Mina styrkor: Bred och skiftande bakgrund inom och runt media och i medborgarsamhället, mina nätverk och mitt intresse för förändringar.

SUSANNA ILMONI, 46

Jobb: Innehållsdirektör, redaktionen för gemensamt material.

Mina styrkor: Får andra bedöma. Men svarar som jag brukar när unga kolleger ber om råd: De flesta journalister kan utmärkt väl läsa, skriva och tala, men den som dessutom kan konsten att lyssna lär sig alltid mer.

FREDRIK NARS, 46

Jobb: Marknadsdirektör för enheten som går under arbetsnamnet "Kvack".

Mina styrkor: Digitala medier, strategier, projekthantering och marknadsföring.

JENS BERG, 44

Jobb: Utgivningsdirektör, vice vd och Hbl:s chefredaktör.

Mina styrkor: Ordet i olika former.

KLAS NYSTRÖM, 48

Jobb: Ekonomidirektör, ansvarar för stödfunktionerna.

Mina styrkor: Rätt god människokännedom, bred cheferfarenhet, ekonomiskt kunnande.

VILL DU VETA MERA? PÅ JOURNALISTENS WEBBPLATS FINNS MER INFORMATION OM KSF MEDIAS LEDNING.

från sidan

Dan Lolax
dan.lolax@fabsy.fi
SKRIBENTEN ÄR SAMHÄLLSREPORTER PÅ ÅBO UNDERRÄLSER.
SKRIVER OCKSÅ NYHETSBLOGGEN.

En krympande effekt

Om min erfarenhet inte är unik så är förnamn och smeknamn det första en journalist på en finlands-svensk nyhetsredaktion måste lära sig.

Arbetsrutiner, teknik, vem som är vem i kommunalpolitiken – allt sådant är viktigt. Men journalisten har inte fattat galoppen förrän hen vet vem ”Danne”, ”Patte”, ”Tjåbä” och det övriga gänget är.

Och när hen väl lärt sig och blivit en del av den ofta redaktionsöverskridande hegemonin – för alla känner som bekant alla – då gäller det att inför nästa nykomling på redaktionen använda enbart för- och smeknamn för att visa sin hemhörighet.

Det är en sorts initieringsrit, att sömlöst gå från att inte ha en aning om vem dessa människor är, men aldrig visa sin okunskap, till att själv bli ett för- eller smeknamn – som om man alltid varit ett.

Min poäng är att Svenskfinslands påstådda litenhet är delvis en självuppfyllande profetia. ”Kobbe”, ”Baba” och ”Staffi” har, liksom ”Calle”, ”Lillan” och ”Toffe”, en krympande effekt.

Jag skriver ”delvis”. Det finns nämligen en större verklighet utanför redaktionerna – och utanför parti- och stiftelsekontoren.

Exempel? Tja, **Barbro Teir** träffade en öm punkt då hon på en publicistdebatt, efter hård kritik från *Hbl:s* fackklubb, sa att många journalister är besvikna över allmänhetens ointresse för deras situation.

Folk har inte samma relation till journalister som journalister har till varandra. Faktum är, att medan journalister tar de egna kretsarna för större än de är, kan de för en utomstående te sig som mindre än de är.

Exempel? Tja, då samma Teir som ovan anställer **Martina Harms-Aalto** som innehållsdirektör finns risken att det inte framstår som ”fräsch” utan som att Svenskfinslands innersta krets visar sig vara just så liten som folk misstänker.

Jag pekar inte finger. Jag jobbar själv för ett bolag som ägs av en storspelare i Svenskfinsland, Stiftelsen för Åbo Akademi, och *AU:s* redaktion ligger vägg i vägg med SFP:s kontor i Åbo.

Det här är inte enbart en fråga om hur saker och ting verkar vara. Det gäller att ständigt försäkra andra, och sig själv, om att misstankarna är ogrundade.

kolumni

Janne Zareff
janne.zareff@yle.fi
KIRJOITTAJA ON YLEISRADION
TOIMITTAJA.

Osta journalismia

Mistä rahat ammattijournalismin tekemiseen? Tuttu kysymys. Julkisuudessa näkyy kuitenkin hämmästyttävän vähän keskustelua siitä, mitä toimitukset oikeastaan ovat yleisöille myymässä. Enemmän on keskusteltu jopa siitä, miten journalistisia julkaisuja tulisi verottaa.

Väheksymättä tätä keskustelua, millään verotuspäätöksillä ei voida ratkaista ammattijournalismin ongelmia. Ne ratkaistaan tarjoamalla yleisölle jotain sellaista, mistä se on jatkossakin valmis maksamaan. Sitä varten olisi puhuttava auki se, mitä yleisölle ollaan myymässä. Siis, mikä on niin hyvää journalismia, että yleisön kannattaa kustantaa sen tekemistä. Ammattijournalismin olemassaolo ei nimittäin ole itsestäänselvyys tai luonnonlaki. Se on ilmiönä syntynyt suhteellisen vähän aikaa sitten tietynlaisessa historiallisessa tilanteessa ja toisessa historiallisessa tilanteessa sen olemassaolo voi loppua.

Esimerkiksi sanomalehti oli pitkään yleisölle tarpeellinen tuote jo pelkästään oman päivän suunnittelua varten. Se kertoi tv-ohjelmat, iltariennot ja seudun kauppajen tarjoukset. Sama tuote lupasi vielä kertoa päättäjien toiminnasta ja raportoida yleisölle tärkeitä ja kiinnostavat tapahtumat ympäri maailman. Se oli haluttava tuote tilanteessa, jossa samoja asioita ei luvannut juuri kukaan muu. Mutta se oli silloin ennen.

Journalismi joutuu nyt kilpailemaan ilman merkittäviä oheistuotteita. Sitä ei voida enää myydä samassa paketissa tv-ohjelmien kanssa. Siksi on aika tarkistaa, mistä journalismissa itsessään olikaan kysymys. Keskustelussa pitäisi uskaltaa esittää kolme peittävän helppoa kysymystä. Mitä journalismi on? Mitä hyvä journalismi on? Tuottavatko suomalaiset toimitukset riittävän paljon hyvää journalismia?

Huono uutinen on, että yleisimmät vastaukset kysymyksiin ovat peräisin samalta ajalta kuin ansaintalogiikatkin. Hyvä uutinen on, ettei kysymyksiin ole vain yhtä oikeaa vastausta. Mahdollisimman laajan keskustelun käyminen näistä kysymyksistä on kuitenkin olennaisen tärkeää ammattijournalismin kannalta juuri nyt. Ellei journalismi itse ala aktiivisesti määritellä itseään, määrittelyn tekee joku muu. Tällöin vaarana on, että journalismi menettää paikkansa demokratian merkittävänä osana.

Mietitään siis jatkossakin toki tuotteen verotusta, muttei unohdeta samalla miettiä sitä, mikä se tuote on.

Mikä on niin hyvää journalismia, että yleisön kannattaa kustantaa sen tekemistä?

nimitykset

Iltalehti on nimittänyt **Olli Aino-**
lan erikoistoimittajaksi. Ainola
siirtyy tehtävään *Talouselämästä*,
jossa hän on työskennellyt toimi-

tuspäällikkönä vuodesta 2011.
Ilkan ja *Pohjalaisen* yhteisen toi-
mituksen journalismista vastaa-
vaksi toimituspäälliköksi on nimi-
tetty VTM **Pia Hunnako**. Hän on
työskennellyt aikaisemmin uutis-
päällikkönä ja toimittajana *Ilkas-*
sa sekä *Pohjalaisessa* ja *Sunnun-*
taisuomalaisessa.

Kirjailija ja freelance-toimittaja
Marissa Mehr on valittu *Kritii-*
kin Uutisten uudeksi päätoimitta-
jaksi. Mehr on toiminut aikaisem-
min muun muassa kahden kirjal-
isuuslehden, *Särön* ja *Lumoojan*,
päätoimittajana. Hänen esikois-
kirjansa *Veristen varjojen ooppera*
(WSOY) ilmestyi 2013.

Kritiikin Uutisten edellinen pää-
toimittaja **Aleksis Salusjärvi** on
valittu kirjallisuuskritiikin verk-
kolehden *Kiiltomato.netin* uudeksi
päätoimittajaksi.

MTV:n uudeksi uutislähetys-
sistä vastaavaksi toimituspäälli-
köksi on nimitetty YTM **Tomi**
Ei
nonen. Hän on työskennellyt
MTV *Uutisissa* uutispäällikkönä,

tuottajana ja uutisankkurina vuo-
desta 1999.

MTV *Uutiset* kokoaa kaiken
sisältötuotantonsa yhteen Super-
deskiin, jota johtaa päätoimittaja
Anu Kuistiala. Hän on myös vas-
taavan päätoimittajan varamies.
Jussi Eronen ja **Jyrki Huotari** jat-
kavat toimituspäällikköinä.

Vihreään Lankaan on palkat-
tu vakituiseksi politiikantoimit-
tajaksi **Annakaisa Suni** ja mää-
räaikaiseksi toimittajaksi **Ka-
ti Pietarinen**. **Juha Honkosen**
vuorottelu- ja isyysvapaan ajan
päätoimittajan tehtäviä hoitaa
toimituspäällikkö **Hanna Eriks-**
son. Toimituspäällikön tehtävis-
sä sijaistaa ympäristötoimittaja
Sammeli Heikkinen.

Yleisradion Yhdysvaltain-kir-
jeenvaihtajaksi Washingtoniin
lähtee toimittaja **Pirkko Pönti-**
nen. Ylen nykyisen kirjeenvaihta-
jan **Olli-Pekka Sulasman** kausi
päätyy vuodenvaihteessa, jolloin
hän palaa Helsinkiin.

Ylen uudeksi Eurooppa-kirjeen-
vaihtajaksi Berliiniin on valittu
toimittaja **Dan Ekholm**. Hän siir-
tyy Berliiniin Brysselistä, missä-
hän on työskennellyt vuodesta

2011 Ylen ruotsinkielisen uutis-
toiminnan EU-kirjeenvaihtajana.
Eurooppa-kirjeenvaihtaja on osa
Ylen uutta EU-toimitusta.

Yle lähettää Ukrainan krii-
sin vuoksi kirjeenvaihtajaksi Kio-
vaan toimittaja **Kerstin Kron-**
vallin. Kausi kestää puoli vuotta.
Kronvall on nyt Ylen ruotsinkieli-
sen uutistoimituksen ulkomaan-
toimittaja.

Yle on nimittänyt vuoden mää-
räajaksi kirjeenvaihtajan myös
Lähi-itään. Toimittaja **Marika**
Kataja-Lianin asemapaikka on
Libanonin pääkaupunki Beirut.
Marika Kataja-Lian työskentelee
tällä haavaa ulkomaantoimit-
tajana Yle Uutisten verkkotoimi-
tuksessa.

Journalistiliiton hallitus
on valinnut työehtoasiamies
Valter Aaltosen toimivapaan
sijaiseksi **Maija Ranisen**. Rani-
nen on työoikeuteen erikoistunut
oikeustieteen ylioppilas Helsin-
gin yliopistosta ja valtiotieteen
maisteri Turun yliopistosta, pää-
aineenaan poliittinen historia.
Hän siirtyy SJL:n töihin Tehystä,
jossa hän on toiminut osa-aikai-
sena edunvalvontaneuvajana.

Sirpa Puhakka on nimitetty Kansan Uutisten päätoimittajaksi.
Hän aloittaa työssään vuoden 2015 alussa. Puhakka on työskennellyt puolue-, toimitus- ja tiedotustehtävissä. Hän toimi Vasemmistoliiton puoluesihteerinä kaksi kautta vuoteen 2013 ja on Helsingin kaupunginhallituksen sekä -valtuuston jäsen.

Miksi palaat journalismin pariin?

Politiikassakin olisi ollut
ihan hyvä jatkaa, mutta toinen
vahvuuteni on journalismi ja
siihen on vielä paloa. Haluan
nyt mennä katsomaan politiikkaa
pöydän toiselta puolelta.
Miten journalismin ja politiikan
ideaalit suhtautuvat toisiinsa?

Pidän tärkeänä, että *Kansan*
Uutiset toimii ja nostattaa kes-
kustelua itsenäisesti. Jos puo-
luetoimisto määritteli sen
linjan, ei syntyisi elävää lehteä
eikä hyvää journalismia. Toki
ihmisillä on toiveita jutunai-
heista ja kritisoitavaakin, mut-
ta se on kestettävä ja vedettävä
toimituksen kanssa sovit-
tua linjaa.

Millaiseen journalismin
maailmaan palaat?

Entistä haastavampaan.
Kasvunäkymä on verkon puo-
lella. Se on sikäli huolestutta-
vaa, että verkossa ollaan vä-
hemmän keskittyneitä ja sy-
vällisiä.

Mikä on Kansan Uutisten
rooli Vasemmistoliiton yh-
teydenpidossa kannatta-
jiinsa?

Puolueella on oma viestintänsä, ja *Kansan Uutiset* tekee
itsenäistä journalismia. Luki-
joissa on puolueen kannatta-
jia, vasemmistolaisesti suun-
tautuneita ja laajasti yhteis-
kunnallisista asioista kiin-
nos-
tuneita.

Kauanko Kansan Uutisilla on
printtiversionio?

Printti tarvitaan ehdotto-
masti, se ja verkko täydentä-
vät toisiaan. Printtiin satsa-
taan sillä tavalla, että saadaan

taustoittava laatulehti, joka on
vasemmistolaisen keskustelun
kärjessä.

Arviosi puoluelehdistön tulevaisuudesta?

Puoluelehdistön historia
on lakkautusten historiaa,
mutta mielestäni niillä on tule-
vaisuudessa elintilaa. Verkko
on mahdollisuus laajentaa
kontaktipintaa. Huoleni on se,
miten tuleva hallitus kohtelee
tiedotus- ja viestintätukea. Se
on sananvapaudelle ja moni-
äänisyydelle tärkeä.

Miten kulutat mediaa?

Päävälineeni on printti.
Sen rinnalla on verkko, jota
on helppo käyttää kulkies-
sa. Olen suuntautunut seura-
maan asiajournalismia ja poli-
tiikkaa. Luen lehtiä, jotka taus-
toittavat asioita.

Nina Erho

Voittajat. Liquid Sistersin rujo, mutta melodinen punkilmaisu vakuutti sekä yleisön että tuomariston.

Jatkoa luvassa? Journalistirock oli jymymenestys

**Manu Haapalainen, teksti
Leena Koskela, kuvat**

**Kulttuuriareena
Glorian räjäyttänyt
Journalistirock
palanee ensi vuonna,
sanoo puuhamies
Manu Marttinen.**

nelicensataa tyytyväistä kävijää, esiintymisen iloa hehkuvia bändejä ja Kulttuuriareena Glorian kuluva vuoden ennätys virvokkeiden myynissä. Perjantaina 17. lokakuuta koettu kaikkien aikojen ensimmäinen Journalistirock oli menestys oikeastaan kaikilla mittareilla. Konsertin puuhamiehet vakuuttavat, että Journalismin päivän puolivierailiset jatkobilet järjestetään ensi vuonnakin, mikäli suinkin mahdollista.

Vuorotteluvapaataan vietävä *Journalistin* toimitussihiteeri **Manu Marttinen** uumoilee konsertin järjestämisen olevan toisella kerralla ensimmäistä kertaa hieman pienempi ponnistus.

”Mitään varmaa en osaa vielä ensi vuodesta sanoa, mutten myöskään keksi syytä, ettei Journalistirockin järjestäminen onnistuisi jatkossa-

Paras lavameininki. Bilebändi Snus tempaisi yleisön vaivattomasti ekstaasin partaalle PMMP- ja Pulp-versioillaan. Yhtye palattiin esiintymisestä ja ”lehdistön suosikkina”.

kin. Onnistuihan se nytkin.”

Illan järjesti talkootyönä ryhmä media-alan ammattilaisia Journalistiliiton ja muiden sponsorien tuella.

Marttinen sanoo sekä Glorian henkilökunnan että esiintyjien ja tuomareiden olleen iltaan tyytyväisiä.

”Moni ei usein pääse soittamaan näin isolle ja näin täydelle salille.”

Journalistirockin parhaaksi yhtyeeksi tuomaristo valitsi jo vuodesta 2008 toimineen, melodisen riehakkaalla punkillaan yleisön loppuillasta lumonneen Liquid Sistersin.

Yhtyeen kitaristi, Ylellä toimittajana ja ohjaajana työskentelevä **Pia Asikainen** sanoo voiton olevan yhtyeen paras saavutus ”mitä bändikilpailuihin tulee”.

”Osa bändistä ei kyllään tiennyt soittavansa kilpailussa. He uskoivat soittavansa tavallista festivaalikeikkaa.”

”Kaikkea kusista paskaa” vastaan ja pienen ihmisen sekä hyvinvointiyhteiskunnan puolesta kantaa ottava Liquid Sisters on julkaissut yhden ep-levyn sekä aiemmin tänä vuonna kokopitkän *Greatest Shits* -albumin.

Puheenjohtajavaali tiivistyy

Journalistiliitto valitsee uuden puheenjohtajan joulukuussa, mutta ehdokasasetelma tiivistyy vielä sitä ennen, kun lehdistöyhdistysten toukokuussa sopima ”lehdistön esivaali” toteutuu.

Radio- ja televisiotoimittajien liitto RTTL on jo hyvissä ajoin ryhtynyt istuvan puheenjohtajan **Arto Niemisen** taakse. Lehdistöyhdistykset kokoontuvat 15. marraskuuta vastaavasti päättämään omasta yhteisestä

ehdokkaastaan.

Käytännössä lehdistön valinta tehdään Niemisen haastajien, SAL:n puheenjohtajan **Hanne Ahon** ja *Iltalehden* politiikan ja talouden toimittajan **Juha Keskinen** väillä.

Pian lehdistön esivaalin jälkeen, eli 18. marraskuuta Pressi-klubilla järjestetään SJL:n jäljellä olevien ehdokkaiden puheenjohtajatentti. Se alkaa kello 17.30.

Manu Haapalainen

Ilkka ja Pohjalainen hakevat KESÄTOIMITTAJIA ja -KUVAAJIA

- Olet työstäsi innostunut, ahkera tekijä, jota ei tarvitse maanitella jutun kimppuun.
- Huomaat uutisen ja löydät niitä penkomalla.
- Etsit uusia näkökulmia ja sinulla on paljon juttuideoita toteutettavaksi.
- Edellytämme opinnoilla hankittuja perusvalmiuksia ja lehtityön kokemusta.
- Kaksikielisellä alueella työskenneltäessä ruotsin kielen taito on tarpeen.
- Ajokortti ja valokuvaustaito ovat välttämättömiä.
- Tarjoamme monipuolisen työpaikan, jossa pääset heti tekemään laajojakin juttukokonaisuuksia
- Pääset osaksi keskustelemaa ja kannustavaa työyhteisöä

Kerro hakemuksessasi, mihin toimitukseen haet ensisijaisesti töihin. Ilkassa ja Pohjalaisessa on tarjolla kesätöitä uutistoimituksessa, alue-, verkko-, urheilu- ja kuvatoimituksessa.

Lehtien päätoimitukset ovat Seinäjoella ja Vaasassa, aluetoimitukset Alajärvellä, Alavudella, Kauhajoella, Kauhavalla ja Pietarsaareissa.

Lähetä lyhyt, vapaamuotoinen hakemuksesi ja 3-5 julkaistua juttua tai kuvanäytettä 1.12.2014 mennessä sähköpostiosoitteeseen teemu.lampinen@ilkka.fi tai teemu.lampinen@pohjalainen.fi. Voit myös lähettää hakemuksesi postitse osoitteeseen Ilkka / Teemu Lampinen, PL 60, 60101 Seinäjoki.

Emme palauta hakemuksia. Ilmoitamme valituille hyväksymisestä 30.12.2014 mennessä, minkä jälkeen teemme sitovat työsopimukset. Lisätietoja kesätyöpaikoista antavat Ilkan ja Pohjalaisen toimituspäälliköt Teemu Lampinen 050 500 4802 ja Pia Hunnako 050 330 7043

I-Mediat Oy kuuluu Ilkka-Yhtymä -konserniin, jonka emoyhtiönä toimii pörssinoteerattu Ilkka-Yhtymä Oy. I-Mediat Oy kustantaa maakuntalehtiä Ilkka ja Pohjalainen, kahta kaupunkilehteä Ikkunaa ja Eparia sekä viittä eri paikallislehteä. Konserniin kuuluu myös tuotantoyhtiö I-print Oy.

Ilkka ja Pohjalainen ovat molemmat omien maakuntiensä monikanavaisia ykkösmedioita. Ilkan päivittäinen lukijamäärä on 113 000 (KMT 2013), levikki 48 863 (LT 2013) ja verkkopalvelussa on viikoittain n. 53 000 kävijää. Pohjalaisen päivittäinen lukijamäärä on 64 000 (KMT 2013), levikki 22 355 (LT 2013) ja verkkopalvelussa on viikoittain n. 31 000 kävijää.

Osa Ilkka-Yhtymä -konsernia

Koeaika katkesi Sipilä-uutisen jälkeen

Lauantaina iso uutinen, sunnuntaina kolme puhelua pomolta ja maanantaina potkut. Niin päättyi toimittaja **Teppo Kuittisen** työsuhde Suomen Yrittäjien *Yrittäjäsanomissa*, *Yrittäjä-lehdessä* ja *Yrittäjät.fi*-sivustolla.

”Se tuli yllätyksenä”, parikymmentä vuotta eri medioissa työskennellyt Kuittinen sanoo.

Kuittinen jututti lauantaina 25. lokakuuta keskustan **Juha Sipilää** Yrittäjäpäivillä. Syntyi juttu, jossa Sipilä ehdotti kuntien ja valtion työntekijöiden vähentämistä kymmenillä tuhansilla.

STT siteerasi uutista, ja syntyi kuhinaa. Sipilälle irvailtiin, ettei tämä tiedä julkisen sektorin kokoa.

Sunnuntaina Kuittinen sai soiton Yrittäjämedioiden päätoimittajalta **Kimmo Koivikolta**. Hänen mukaansa Sipilän esikunnassa oli noussut jutusta haloo. Sitä pitäisi korjata ainakin lisäämällä sana ”suhteellinen” julkisen

sen sektorin 58 prosentin osuuteen bruttokansantuotteesta.

Oli toinenkin, Koivikon mukaan ”vakava” paikka: oliko Sipilä sanonut, että työntekijöitä pitäisi vähentää roimasti?

Kuittinen oli varmistanut sen kysymällä: ”Siis kymmeniä tuhansia virkamiehiä vähemmän?”

”Kyllä”, Sipilä vastasi haastattelunauhalle.

Vastaus kelpasi Koivikolle. Hän ja Kuittinen soittelivat vielä kahdesti. Faktat olivat kunnossa.

Maanantaina Yrittäjien vara-toimitusjohtaja, vastaava päätoimittaja **Anssi Kujala** irtisanoi Kuittisen määräaikaisuuden. Koeaika oli jäljellä kuukausi.

Ennen irtisanomista Kuittisen työn jäljestä ei hänen mukaansa löydetty juuri huomautettavaa. Päinvastoin, kiitosta oli tullut hyvin klikkauksia saaneista jutuista.

Kujala kiistää, että irtisanominen liittyy Sipilä-juttuun. Työ-

suhteen purkamisen syitä hän ei halua julkisesti arvioida.

Koivikko myöntää ajoituksen olleen huono.

”Eihän se näissä tapauksissa ole ikinä hyvä. Olisi silti ollut epäoikeudenmukaista pitkittää prosessia.”

Sipilän avustaja **Riina Nevalmäki** myöntää keskustelleensa jutusta Koivikon kanssa asiallisesti. Hän pitää pöyristyttävänä ajatusta, että keskusta olisi vaatinut irtisanomista.

Myös Journalistiliiton puheenjohtaja **Arto Nieminen** ja Kuittinen itse ovat epäilleet, että työnantaja on ylireagoinut.

Kuittinen ei näe muuta vaihtoehtoa kuin riitauttaa tapaus.

”Minulla on vain maineeni. Piirit ovat pienet ja ihmiset alkavat miettiä, olenko sikaillut siellä jotain”, hän puolustaa.

Asiasta kertoi ensimmäisenä *Iltä-Sanomat*.

Marja Honkonen

JSN jakoi vapauttavia

16. lokakuuta pidetyssä Julkisen sanan neuvoston kokouksessa päädyttiin tällä kertaa lähinnä vapauttaviin päätöksiin. Ainoan langettavan JSN jakoi *Etelä-Saimaalle*, joka oli julkaissut verkkosivuillaan kuvitus-kuvana valokuvan lompakosta. Kuvasta pystyi erottamaan asiasta kannelleen ajokortinhaltijan nimen, syntymäajan ja allekirjoituksen.

Ison rakennushankkeen kriittisestä uutisoinnista *Etelä-Saimaa* sai sen sijaan vapauttavan päätöksen. JSN:n mukaan kantelun tehneen rakennusliikkeen edustajalle oli annettu asianmukainen mahdollisuus tuoda näkemyksensä esiin.

Pohjalainen, Ilkka ja *Lapuan Sanomat* saivat vapauttavan päätöksen tärkeistä talousrikkoksista tuomitun nimen julkaisemisesta. JSN katsoi henkilön paikallisesti niin tunnetuksi ja tuomion niin merkittäväksi, että nimen julkaiseminen oli aiheellista.

Manu Haapalainen

yhdistykset

MOT
Syyskokous. MTV:n ohjelma-työntekijöiden MOT ry:n sääntömääräinen syyskokous on tiistaina 25. marraskuuta kello 12.00 MTV:n auditoriossa.

Konsernihallinto/Viestintäyksikkö
Tampereen kaupungin viestintäyksikkö kehittää ja koordinoi kaupungin päivittäistä viestintää, viestinnän suunnittelua ja julkaisutoimintaa.

VIESTINTÄSUUNNITTELIJA 2-027-14
Viestintäyksikkö hakee joukkoonsa visuaalisen viestinnän vankkaa ammattilaista. Tehtävänä on mm. kuvaaminen Tampere-lehteen, henkilöstölehti Vilkkuun ja Tampere.fi-sivuille. Lisäksi työhön kuuluvat visuaalisen viestinnän kokonaisuuden suunnittelu, grafiikan tekeminen, tiedon visualisointi ja kuva-arkistosta vastaaminen. Tehtävässä tarvitaan sekä hyviä yhteistyötaitoja että kykyä työskennellä itsenäisesti.

Edellytämme, että sinulla on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto ja vähintään kolmen vuoden työkokemus kuvajournalistin tai muista visuaalisen viestinnän tehtävistä sekä viestintäteknologian, kuvankäsittelyn ja graafisen suunnittelijan taidot. Eduksi katsotaan hyvä visuaalinen näkemys sekä videokuvaamisen, editoinnin ja tiedon visualisoinnin osaaminen (HTML5, CSS3, jQuery ja JavaScript).

Lisätietoja tehtävästä antaa viestintäpäällikkö Aila Rajamäki, puh. 040 550 5540.
Hakuaika päättyy 17.11.2014.

Katso tarkemmat kuvaukset ja hakuohjeet: www.tampere.fi/tyo

TOIMITTAJIEN KEHITYSAKATEMIA 2015

Ulkoministeriö järjestää vuonna 2015 kuudennen kerran Kehitysakatemian, joka on kehityskysymysten perehdyttämisohjelma suomalaisille toimittajille.

Kehitysakatemian tavoitteena on syventää osallistujien tietoja globaaleista kehityskysymyksistä sekä perehdyttää heidät Suomen kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön kokonaisuuteen.

Ohjelmaan valitaan noin 15 toimittajaa, jotka edustavat erilaisia medioita. Valinnan tekee ulkoministeriön viestintäosasto.

Ohjelma koostuu kolmesta seminaaripäivästä Helsingissä ja kenttämatkasta Etiopiaan. Seminaaripäivät ovat 24.2., 10.3. ja 7.4. ja kenttämатка toteutetaan maaliskuun lopussa. Aikatauluihin saattaa tulla vielä muutoksia.

Kurssille osallistumisen ehtona on osallistuminen kaikkiin osioihin. Ohjelman kielinä ovat suomi ja englanti.

Ulkoasiainministeriö vastaa osallistujien matka-, majoitus- ja viisumikuluista. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuville korvataan tarvittaessa majoitus Helsingissä kokopäivätapamisten yhteydessä ja Etiopian matkaa edeltävä yöpyminen Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyydessä.

Hakulomake ja -ohjeet löytyvät ulkoministeriön verkkosivuilta <http://formin.finland.fi/kehityspolitiikka>. Hakemus täytetään sähköisesti maanantaihin 24. marraskuuta 2014 mennessä.

Lisätietoja antavat tiedottaja Outi Einola-Head, puh. 040 519 4153 ja Pia Helin puh. 040 744 1212, etunimi.sukunimi@formin.fi.

Taustaa ja uutisia Suomen kehityspolitiikasta ja globaaleista kehityskysymyksistä: formin.finland.fi ja kehityislehti.fi.

UTVECKLINGSKADEMIN FÖR JOURNALISTER 2015

Utrikesministeriet arrangerar Utvecklingsakademin för sjätte gången 2015. Utvecklingsakademin är ett introduktionsprogram i utvecklingsfrågor för finländska journalister. Syftet med programmet är att fördjupa deltagarnas kunskaper i globala utvecklingsfrågor och introducera dem i Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete som helhet.

Till programmet antas omkring femton journalister som representerar olika medier. Utrikesministeriets informationsavdelning väljer ut deltagarna.

Programmet består av tre seminariedagar i Helsingfors, den 24 februari, den 10 mars och den 7 april, samt av en studieresa till Etiopien i slutet av mars. Det kan ske förändringar i tidtabellen.

Ett villkor för deltagandet är att man är närvarande under programmets alla delar. Programmet går på finska och engelska.

Utrikesministeriet står för deltagarnas utgifter för resor, logi och visum. De som bor utanför huvudstadsregionen kan vid behov få sina logikostnader ersatta i samband med de hela kursdagarna och för övernattnin g natten innan resan till Etiopien på ett hotell i närheten av Helsingfors-Vanda flygfält.

Ansökningsblankett och anvisningar finns på utrikesministeriets webbplats på adressen <http://formin.finland.fi/utvecklingspolitik>. Fyll i ansökan elektroniskt senast måndagen den 24 november 2014.

Närmare information ger informatör Outi Einola-Head, tfn 040 519 4153 och Pia Helin, tfn 040 744 1212, formamn.efternamn@formin.fi.

De senaste nyheterna och bakgrundsfakta om den finländska utvecklingspolitiken och globala utvecklingsfrågor: formin.finland.fi/svenska och kehityislehti.fi.

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

Merenkulkijoiden asialla

KUOLLEITA

Merimies – Sjömannen -lehden pitkäaikainen toimittaja **Aino Juppala-Paasikallio** kuoli nopeasti edenneeseen syöpään kotonaan Espoossa 14. syyskuuta. Kuollessaan hän oli 65-vuotias.

Aino Juppala-Paasikallio syntyi Ylitorniolta elokuussa 1949. Ylioppilaaksi hän kirjoitti Ylitornion yhteiskoulusta 1968.

Heti sen jälkeen rehtori-kirjakauppiasperheen tytär lähti au pairiksi Yhdysvaltoihin. Yhdysvaltain-ajasta tuli Aino Juppala-Paasikalliolle merkittävä. Hän saapui keskelle amerikkalaisen yhteiskunnan kuohuntaa ja kansalaisoikeustaisteluita. Suomalainen au pair näki, että asioihin voi vaikuttaa.

Pisimmän työrupeaman, vuodet 1987–2007, Aino Juppala-Paasikallio työskenteli Merimies-Unionin tiedottaja-toimittajana. *Merimies – Sjömannen*

-lehteä hän luotsasi toimittajan, toimitussihteerin ja päätoimittajan ominaisuudessa, pääosan ajasta yksin. Tästä työstä hän piti. Erityisen mieluisia olivat juttumatkat rahti- ja matkustajalaivoille, ihmisten kohtaamiset siellä ja reportaasit liiton jäsenten työstä ja työoloista.

Juppala-Paasikallio aisti koko elämänsä ajan herkästi epäoikeudenmukaisuuden niin lähiympäristössä kuin maailmanlaajuisesti. Rohkeana ja suorapuheisena ihmisenä hän ilmaisi mielipiteensä tarvittaessa kipakastikin.

Riitta Astikainen
Arto Astikainen

KIRJOITTAJAT OVAT AINO JUPPALA-PAASIKALLION YSTÄVIÄ.

Reporter med stort R

KUOLLEITA

Stig Häggblom, en av portalfigurerna inom finländsk sportjournalistik, avled den 17 augusti i Helsingfors. Han var född i Kotka 5.7.1926 och 88 år vid sitt fränfalle.

Han började medarbeta i *Hufvudstadsbladet* 1947 och blev tidningens sportchef 1953, en position han innehade ända till 1980 med bland annat över 5 000 krönikor som resultat. Han hade kontakter ända upp till president **Urho Kekkonen** och var livet igenom reporter med stort R. Reporter var det finaste man kunde bli, betonade han.

Som sportjournalist hade han nytta av sina aktiva år på löparbanan – han var olympisk reserv i London 1948 – och kunde senare bygga vidare på en rik livserfarenhet, allt från krigsveteranskapet bland Lagus pansarpojkar till olika yrkesroller. Han var även en av dem som i radio fick äran att referera marskalk **Mannerheims** begravning i februari 1951.

Tidigt skrev han böcker. *Hbl:s* årliga idrottsbok var en bestseller på både svenska och finska och den spännande minnesboken *Paavo Nurmi, Viljo Heino och Urho Kekkonen* kom 1999. De tjugotalet olympiska spel han rapporterade ifrån, med början

1952 i Oslo, avsatte även litterära spår. Med kolumner medverkade han länge i *Vasabladet* och emigranttidningen *Raivaaja*.

Tiden räckte även till för fackliga engagemang såväl nationellt som internationellt, bland annat fem år på sextiotalet som ordförande för Finlands sportjournalister och nio år som viceordförande i AIPS. Han belönades med Pro Urheilu-medaljen 2006.

De österbottniska kontakterna odlade han ända till sina sista år. Det han som aktiv journalist hade grundlagt redan vid femtio- och sextiotaletens Gamlakarlebyspel på skidor och olika SFI-mästerskap var ett arvegods han förde vidare. Därför var han välkänd och hade läsare och vänner i mängd i Österbotten.

Kurt Snickars

SKRIBENTEN ÄR STIG HÄGGBLOMS VÄN OCH KOLLEGA I KORSHOLM.

Kadonneen ajan etsijä

KUOLLEITA

Kulttuurin monitoimimies **Peter von Bagh** poistui joukostamme 17. syyskuuta. Hän oli syntynyt Helsingissä 29.8.1943 ja vietti lapsuutensa Oulussa, jossa elokuvansalin hämärästä kehittyi elinikäinen onnen ja olemisen perustila.

Von Baghin osaaminen ja luontainen uteliaisuus ulottui kulttuurin kentällä kaikkialle. Hän oli elokuvahistorioitsija ja -ohjaaja, tietokirjailija, käsikirjoittaja, journalisti, Love Kirjojen kustantaja, radio-ohjelmien tekijä, Sodan kylän elokuvajuhlien ja Bolognan Il Cinema Ritrovato -festivaalin taiteellinen johtaja, Suomen Elokuva-arkiston toiminnanjohtaja ja legendarisessa maineessa olevien esityssarjojen suunnittelija.

Von Bagh oli unohduksiin jääneen menneisyyden henkiinherättäjä, joka kieläytyi näkemästä eroa kor-

keataiteen ja viihteen välillä. Iskelmä sai arvostusta ”kansakunnan salattuna muistina”, **Olavi Virta**, **Veikko Lavi** ja lukemattomat muut kokivat ansaitun arvonpalautuksen. Massiiviset, ”hullunrohkeat” projektit olivat von Baghin ydinaluetta. Niiden onnistumisen takasi käsittämättömän tietämyksen ohella intuitio ja herkkävaistoisuus, kyky kaivaa esiin piilossa olleita yhteyksiä ja johtolankoja, aistia kustakin teoksesta olennainen.

Toinen avainasia von Baghin uralla oli kansainvälisyys. Internetin ”all access” -aikakaudella on vaikea enää täysin hahmottaa sitä valtavaa merkitystä, joka ulkomailta hankituilla tiedoilla, kokeimuksilla ja kirjavuorilla oli. Von Baghin ystäväverkosto ulottui ympäri elokuvamaailman. Seitsemännen taiteen suurista hän tapasi henkilökohtaisesti kaikki **Bressonista Hitchcockiin**.

Filmihullu-lehden päätoimittajana von Bagh johti joukkojaan **John Waynen** tapaan lämmöllä, huumorilla ja tehtävän edellyttämällä sitoutuneisuudella. Jos muulla kirjoittajakunnalla sattui olemaan vähän hitaampi vaihe, ei ollut tavatonta sekään, että päätoimittaja kirjoitti koko numeron yksin kanteen. Mainoslauseeksi vakiintunut ”kirjan verran asiaa” toteutui toistuvasti, mutta myöskään ”limboa” ei saanut unohtaa.

Lauri Timonen

KIRJOITTAJA ON PETER VON BAGHIN TYÖTOVERI JA YSTÄVÄ.

Ei tyytynyt tavanomaiseen

KUOLLEITA

Toimittaja **Seppo Hyrkäs** kuoli kotonaan Helsingissä 4. lokakuuta 70-vuotiaana. Hän oli syntynyt Helsingissä 19. maaliskuuta 1944.

Seppo luki koko ikänsä kyltymättä ja laajasti. Jo stipendiaattina Texasissa 1960-luvun alussa hän herätti kiusallista huomiota sillä, että hänellä oli aina taskut täynnä kirjoja. ”Texasissa lukeminen ei ollut suosittua”, hän vinoili.

Sepón toimittajan ura alkoi *Helsingin Sanomissa* 1960-luvun puolivälin jälkeen. Pian hän siirtyi *Uuden Suomen* ulkomaanosastolle. 1970-luvun alussa hän oli kolme vuotta BBC:n suomenkielisellä osastolla, josta hän palasi *Uuden Suomen* ulkomaanosastolle. Hän teki myös Ylen radiouutisiin ulkomaantoimittajan vuoroja. Vuoden 1975 Etykin huippukokouksen aikana hän taittoi Etyk-sivut ja pakinoi otsikolla *Neljäs Kori*.

Sepón verbaalinen lahjakkuus näkyi kyvyssä synnytt-

tää nopeasti iskeviä otsikoita. Hän ei ollut sovinnainen tai tylsä, vaan näki vakavassa humoristista ja humoristisessa vakavaa. Hän ei etsinyt vain huvittavaa, vaan hänelle vakavamielinen ja looginen oli usein absurdia ja absurdi loogista. Kaikkia esimiehiä tämä ei miellyttänyt.

Seppo toimi 1970-luvulla *Uuden Suomen* Bonnin kirjeenvaihtajana. Nopeus, kirjallinen lahjakkuus ja laaja lukeneisuus tekivät hänestä erinomaisen kirjeenvaihtajan. Vauhdikkaissa raporteissaan hän ei tyytynyt kliseisiin yleiskuviin, vaan haki ja löysi aina puhuttelevia yksityiskohdita arjen tasolta. Hän siirtyi 1980-luvulla *Iltalehden* ulkomaantoimittajaksi ja pakinoitsijaksi.

Seppo aloitti kaunokirjallisen työnsä Lontoossa 1970-luvun alussa epäonnistumisella. Kirjoitimme yhdessä räävittömän agenttiseikkailun. Petyimme, kun kirja hylättiin mutta olimme tyytyväisiä, kun WSOY:n hylkäyksen syy oli ajan poliittisesti

korrektiin ilmapiiriin liiallisen seksi ja väkivalta.

Myöhemmin Seppo julkaisi useita kirjoja. Ne olivat pidennettyjä pakinoita, joissa hänen kykynsä kääntää sovinainen uuteen asentoon oli vakituinen tyylikeino. Hän oli erittäin nopea kirjoittaja ja hän suomensi useita kirjoja englannin lisäksi myös ruotsista ja saksasta. Hänen suomentamansa **Albert Einsteinin** elämäkerta on mestarillinen.

Seppo eli täysillä ja näytti sen. Ulkokuoren alla oli erittäin lämmin ja luotettava ystävä.

Jyrki Koulumies

KIRJOITTAJA ON SEPPO HYRKÄKSEN YSTÄVÄ JA TYÖTOVERI.

suoraan asiaan

KIRJOITTAJA OTTAA KANTAA.

Vastine Tuomas Rantaselle

Voima Kustannus Oy:n **Tuomas Rantanen** kertoo haastattelussaan sivuilla 6–7 näkemyksensä *Voiman* riitatilanteesta. *Journalistin* pyynnöstä kirjoitan siihen vastineen.

Päinvastoin kuin Rantanen väittää haastattelussa, konflikti *Voimassa* oli eettinen. Lisäksi työsuhteeni irtisanominen oli perusteeton. Neuvotteluissa Voima Kustannus Oy:n kanssa minua edustaa Journalistiliitto.

Väite siitä, että päätoimittajana olisin halunnut ”pitää kiinni saavutetusta resurssitasosta”, on toki totta. Kukapa ei haluaisi? Olin kuitenkin jo sopeutunut leikkauksiin, jotka olivat vuodelle 2013 yli 30 prosenttia toimituksen budjetista. Nyt oli tulossa lisää leikkauksia. Päätoimittajana olin tinkinyt ja olin edelleen valmis tinkimään taloudellisesti.

Päätoimittajana ilmaisin kyllä hallitukselle, että ennen leikkauksia haluaisin keskustella paitsi *Voiman* myös yhtiön päämääristä. En kuitenkaan asettanut

ehdoksi omistamista, kuten Rantanen väittää. Sitoutumista korostaakseni ehdotin hallitukselle muiden mahdollisten toimenpiteiden ohella, että työntekijät otettaisiin osakkaiksi nimellisesti, tai jos *Voiman* journalismin kehittäminen ei omistajia kiinnosta, työntekijät voisivat ostaa yhtiön. Hallitus koki työntekijöiden osallistumisen yhtiön kehittämiseen kuitenkin niin mahdolliseksi, että siitä ei edes keskusteltu ennen irtisanomistani.

Erottamiseni jälkeen *Voimasta* irtisanoutuivat palkittu teatteriohjaaja, tutkiva toimittaja **Susanna Kuparinen**, palkittu tutkiva toimittaja **Jari Hanska**, lehden AD **Mirkka Hietanen** sekä lehden editori ja tutkiva toimittaja **Teemu Muhonen**. Toimituksen budjetin alle töihin jäi sijainen, joka tuuraa *Voiman* verkko-

lehti *Fifin* päätoimittaja **Hannele Huhtalaa**.

Eronneet Kuparinen ja Hanska tekivät dokumenttiteatterin ohessa *Voimaa* – ja päinvastoin. Heidän osa-aikaisuutensa palveli paitsi lehden myös yhtiön etua. Yhtiön toimitusjohtaja Rantanen haki tälle työlle myös apurahoja. Eronnut toimitus vastasi lähes kokonaan *Voiman* tukivasta journalismista. He eivät olleet siis vain osapäiväisiä. *Voiman* toimiminen pienillä panostuksilla oli mahdollista siksi, että henki oli sitoutunut, sopeutuvainen ja erittäin kunnianhimoinen.

Toimituksessamme oli vahva luottamus journalistisiin arvoihin ja toimintatapoihin. Olen siitä edelleen hemmetin ylpeä.

Kimmo Jylhä

IRTISANOTTU VOIMAN PÄÄTOIMITTAJA

Traditioita syytän kyseenalaistaa

Suomen Kuvalehden uusi päätoimittaja **Ville Perna** otti esille *Journalistin* haastattelussa 16. lokakuuta, miten hän käänsi journalistisen kokemattomuutensa kyvyksi kyseenalaistaa alan traditioita.

Totta onkin, että pitkään alalla toimiessa monet käytännöt alkavat näyttää itsestäänselvyksiltä: ”Ainahan näin on toimittu ja aina näin tullaan toimimaan.”

Otetaanpa esimerkki. Haastatteluissa kerrotaan yleensä haastateltavan ikä. Miksi näin tehdään? Mitä tarkoitusta käytäntö palvelee? On selvä ero siinä, onko lapsi 8- vai 12-vuotias. Mutta mitä merkitystä on sillä, onko aikuinen haastateltava 37 vai 41 vuotta vanha?

Elämme ikärasistisessa yhteiskunnassa. Tuijotamme kronologiseen ikään.

Ihmiset voivat olla biologiselta iältään hyvinkin erilaisia, vaikka kronologinen ikä on sama. Siinä missä lähempänä yhdeksäkympppiä oleva **Aira Samulin** on vireästi kiinni työssä ja elämässä, häntä monta kymmentä vuotta nuorempi ihminen on sairaseläkkeellä tai vanhainkodissa. Lukija kuitenkin leimaa haastateltavan nopeasti hänen kronologisen ikänsä perusteella.

Ikä on mielestäni yksityisasia. Kun olen itse ollut haastatelta-

vana, olen joutunut taistelemaan oikeudestani olla ilmoittamatta sitä. ”Aina samanlainen laatikko haastateltavasta” on ollut suurempi arvo kuin haastateltavan kunnioittaminen. Kohdallani tehtiin poikkeus. Mutta miksi jatkaa käytäntöä muidenkaan kohdalla?

Tuula-Maria Ahonen

VAPAA TOIMITTAJA, SOSIAALIPSYKOLOGI, HELSINKI

Kirjoita Journalistin debattisivulle

Lähetä kirjoituksesi seuraavaan numeroon 19. marraskuuta mennessä osoitteeseen: journalisti@journalistiliitto.fi

JOURNALISTI

Ilmestymisaikataulu

2014

aineisto | ilmestyy

14	19.11.	27.11.
15	10.12.	18.12.

2015

1	7.1.	15.1.
2	28.1.	5.2.

Ilmoitusmyynti:

ilmoitukset.journalisti@journalistiliitto.fi

Etsi Xpertti

SINULLE, JOKA ETSIT TUTKIJAA JUTTUUSI

www.etsixpertti.fi

PALVELUN TARJOAVAT YLIOPISTOT, TUTKIMUSLAITOKSET JA

SUOMEN AKATEMIA

vikes

Haluamme sekä huomiosi että rahasi

50€ /kk

5€ /kk

20€ /kk

Viestintä- ja kehitys-säätiö Vikes

tukee kehitysmaiden journalistiteja. Tänä vuonna Vikesillä on toimintaa 14 maassa Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Rahoitus hankkeisiin tulee pääosin Ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyövaroista. Se edellyttää Vikesiltä noin 15 prosentin omaa rahoitusta. Pienelläkin yksityisellä tuella on siten suuri merkitys.

Ryhdy Vikesin kuukausilahjoittajaksi. Summan voit valita itse. Halutessasi voit kohdentaa tukesi tiettyyn hankkeeseen. Eikä tässä kaikki! Lahjoittajien kesken arvotaan Moët&Chandonin shampanjaa sekä Siltala-kustannuksen kirjoja.

Dokumentaristien koulutusta Burmassa/Myanmarissa

Burmassa/Myanmarissa Vikes tukee nuoria dokumentintekijöitä kouluttavaa Yangonin elokuvakoulua. Hiljalleen avautuvasta sotilasdiktatuurista on puuttunut alan ammatillinen koulutus ja projektin ansiosta maahan on kasvanut koulutettujen riippumattomien dokumentaristien ydinjoukko. Vaikka maan sananvapaustilanne on parantunut, aitoon journalistiseen vapauteen on vielä matkaa. Koulutuksen vahvistaminen näissä oloissa on yksi keino edistää sananvapautta. Lue lisää: vikes.fi

Toimi näin: Tee verkkopankissasi säännöllisesti kuukausittain toistuva maksu Vikesin keräystilille **F127 8000 1471350307** BIC(SWIFT) DABAFIHH. Jos haluat kohdentaa tukesi tiettyyn hankkeeseen, mainitse se maksun viestikentässä.

Lue uusi
Journalisti
netistä **6.11.**

JOURNALISTI

Verkkolehdestä
Journalistin
koko sisältö ja
ajankohtais-
asiaa.

Olemme luomassa uutta ihmisten elämän ydinkysymyksiä käsittelevää verkkomediaa Helsingin, Espoon ja Vantaan seurakuntien yhteisvoimin. Tarvitsemme tätä verkkolähtöistä sisältöpalvelua toteuttamaan ja kehittämään

Toimituspäällikköä

toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Toimituspäällikkönä vastaat palvelun journalistisista ja visuaalisista valinnoista, huolehdit budjetista ja olet Pasilassa sijaitsevan toimituksen esimies. Koordinoit yhteistyötä seurakuntalehtien toimituksiin sekä muihin yhteistyökumppaneihin.

Edellytämme toimituspäälliköltä kokemusta ja näkemystä journalistisesta työstä, erityisesti internet- ja mobiilipalveluiden toimittamisesta ja kehityksestä sekä sosiaalisesta mediasta. Arvostamme esimieskokemusta ja vuorovaikutustaitoja sekä kirkon elämän tuntemista. Tehtävän pätevyysvaatimuksena on soveltuva korkea-koulututkinto. Valitun tulee olla evankelisuterilaisen kirkon jäsen. Palkka määräytyy kirkon työehtosopimuksen vaativuusryhmän 701 mukaan.

Lisätietoja antaa päätoimittaja Seppo Simola 5.11. klo 14-16 ja 6.11. klo 14-16 numerossa 09 2340 2231.

Hakemukset osoitetaan Helsingin yhteiselle kirkkoneuvostolle ja niiden on oltava perillä 14.11.2014 klo 15:een mennessä osoitteessa kirjaamo.hsrky@evl.fi.

VANTAA
LAURI

Esse
Espoon seurakuntasanomat

Kirkko
kaupunki

Mitä on olla free?

Koulutusiltpäivä freelancereille, alan opiskelijoille ja freelanceriksi aikoville Turussa 1. joulukuuta kello 12–16.

Tilaisuus on ilmainen Suomen Journalistiliiton jäsenille. Ei-jäseniltä peritään 35 euron osallistumismaksu, joka kattaa opetuksen sekä jaettavat materiaalit.

Viimeinen ilmoittautumispäivä on 17.11.

Lisätietoja: koulutusasiamies Nina Porra, etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi.

Kelan palvelut toimittajille

Kelan viestintä auttaa etsimään asiantuntijan ja taustatietoa, kun työn alla on juttu sosiaaliturvasta. Ota yhteystiedot talteen.

Median päivystysnumero **040 733 5221** palvelee arkisin klo 9–16.

Etsimme sinulle sopivan asiantuntijan.

Lista Kelan asiantuntijoista myös www.kela.fi/viestinta

Tilastoryhmän päivystysnumero **050 5517 960** palvelee arkisin klo 9–16, **tilastot@kela.fi**, kun tarvitset tietoja Kelan etuuksien saajien määristä ja kustannuksista

Mediainfoon keräämme kuukausittain sosiaaliturvan ajankohtaiset aiheet, kutsut seminaareihin ja tiedotustilaisuuksiin.

Tilaa, niin pysyt kärryllä www.kela.fi/uutiskirje

Twitterissä

@Kela_uutiset
@Kelantutkimus
@Kelantilastot

Kela

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL

(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS

Säästöpankinranta 2, 7.krs., 00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån., 00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADDRESS

Siltasaarenkatu 16, 00530 Helsinki
Broholmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki / Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST

info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi (jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR

www.journalistiliitto.fi / www.journalistforbundet.fi

PUHELINPÄIVYSTYS / TELEFONJOUR

Laki- ja työehtoneuvonta 044 755 5000
(klo 13.00–16.00)

Jäsenmaksut 040 752 5372, 050 366 3501
(klo 9.00–11.30)

Muut jäsenasiat 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)

Finka (09) 6120 2855 (ma–to klo 9.00–11.00)

TELEFONJOUR

Kollektivavtalsrådgivning 044 755 5000
(kl. 13.00–16.00)

Medlemsavgifter 040 752 5372, 050 366 3501
(kl. 9.00–11.30)

Övriga medlemsärenden 050 369 4737
(kl. 9.00–11.30)

A-kassa (09) 6120 2855 (ma–to klo 9.00–11.00)

JÄRJESTÖJOHTO / ORGANISATIONSLEDNING

Puheenjohtaja **Arto Nieminen** 0400 981 957
Edunvalvontajohtaja **Petri Savolainen** 050 534 2485
Talous- ja hallintojohtaja **Helena Visti** 050 568 5440
Sihteeri **Anne Salonen** 040 529 0449

TYÖEHTOYKSIKKÖ/INTRESSEBEVAKNINGSENHET

Valtteri Aaltonen, työehtoasiamies, toimivapaalla
Sanna Nikula, työehtoasiamies 0400 548 708
Tytti Oras, työehtoasiamies 050 567 3418
Maija Raninen, työehtoasiamies 050 525 8252
Jussi Salokangas, työehtoasiamies 050 377 6211
Terhi Tarvainen, työehtoasiamies 050 562 4137
Päivi Isoniemi, sihteeri 040 594 8000
► *koulutusjärjestelyt/ utbildningsarrangemang*

JÄRJESTÖYKSIKKÖ / ORGANISATIONSENHET

Marja Palmunen, järjestöasiamies 050 359 3829
Nina Porra, koulutusasiamies 050 307 1764
Juha Rekola, asiamies 040 512 0036
Jaakko Kilpeläinen, tiedottaja 050 346 0764

TOIMISTO / KONTOR

Tuire Leppänen 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenyys, pressikortti*
Arja Katila 050 366 3501 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut, yhdistykset, osasto ja muut jäsenasiat*
Tea Sahlberg 040 752 5372 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut*
Annamari Schildt, taloussihteeri 044 500 0013
(ma–to)
Mari Metsikkö, toimistovirkailija (09) 6122 330

taka-ikkuna

KIRJOITAJIINA VUOROTTELEVAT JOURNALISTIN TOIMITTAJAT.

Lisää liksaa

En ole koskaan pyytänyt palkankorotusta. Sille on monta "hyvää" syytä.

Aluksi en uskonut, että harjoittelijapalkan maksamista voisi kyseenalaistaa. Koke muksen kerryttyäkin tyydyin siihen, mitä minulle kerrottiin olevan "tapana maksaa". Kerran hyväksyin työehtosopimusta huonomman palkan, koska oikean vaatiminen olisi työnantajan mukaan kaatanut koko lehden. Seuraavassa paikassa uskalsin jo vihjata, että kuormittavasta ja vastuullisesta työstä voitaisiin maksaa enemmänkin. Perään lisäksi ymmärtäväni itsekin, ettei nyt vaan ole varaa.

Kyllä. Olen lapanen. Palkkani on tietysti noussut, mutta aina sen verran kuin tes on velvoittanut. En ole pyytänyt enempää.

Monet tutut neuvottelevat palkastaan säännöllisesti. Heitä yhdistää sukupuoli. Viiden pisteen vihje: se ei ole "nainen".

Toimittajissa on tietysti paljon minua rohkeampia naisia. Mielenkiintoista oli silti huomata, että Journalistiliiton tuoreessa palkkatutkimuksessa naiset olivat miehiä jäljessä lähes kaikissa ikä- ja koulutusryhmissä ja kaikissa tehtävissä.

Syitä palkkaeroille on lukuisia. Osaan pitää puretua rakenteellisiin keinoihin, kuten uudistamalla perheväpaiden jako. Osaan tepsii vain asenteiden muutos.

Microsoftin toimitusjohtaja **Satya Nadella** mokasi taannoin sanomalla, että naisten kainous pyytää palkankorotusta on heille supervoima. Järjestelmään luottava kyllä lopulta palkitaan.

Vähän pitkältä kuitenkin tuntuu tämä odotus – etenkin kun kaikkien suomalaisten palkkoja tarkastellessa erolle ei 15 vuodessa ole tapahtunut juuri mitään.

Nadella on pyytänyt lausuntoaan jo anteeksi. Tyhmä ei ole se, joka pyytää.

Marja Honkonen

Ihmisyiden moninaiset kasvat

Aller Media etsi lokakuun loppupuolella työntekijöilleen lähetetyllä sähköpostilla ihmisiä hauskaan työtehtävään, nimittäin esiintymään yritysfilmiin, jonka tarkoitus on "välittää Allerin uutta strategiaa". 11. marraskuuta Helsingin Bio Rexin Some Awards -gaalassa ensi-ilansa saavan elokuvateoksen teema on, luonnollisesti, ihmisyys. Parhaillaan yt-neuvotteluihin käyvän lehtitalon väki on ottanut konsernijohdon ihmisyyshaasteen vastaan riemu mielin, koska kuvauksiin osallistuessaan ei tarvitse kirjoittaa Allerin lehtiin.

Saamiemme tietojen mukaan Allerin elokuva on kunnianhimoinen mutta silti ihan hauska suomalaisen mediatalon yhteistoimintamylyyn sijoitettu filmatisointi brittifilosofi **Jonathan Gloverin** kirjasta *Ihmisyys – 1900-luvun moraalihistoria*.

Kirjassa Glover erittelee viime vuosisadan hirmutekoja, ja pohtii ihmisten toisilleen tekemien julmuuksien taustamekanismeja. Allerin uuden strategian ytimessä on, että tällaisia julmuushommia ei mielellään enää tulisi. Filosofin Gloverin roolissa nähdään toimitusjohtaja **Pauli Aalto-Setälä**.

Manu Haapalainen

Hedelmällisiä voimia. Turussa ilmestyvän Aamuset-lehden uutisessa on eroottisen novellin ainekset. Peräti kolmen kesä-emännän kerrotaan tulleen raskaaksi työskennellessään uimakuksen saunanlämmittäjinä. Kuva korostaa maagista ilmapiiriä. Ikävä kyllä avantouintiseura on ottanut kielteisen kannan paris-kuntien toiveisiin päästä majoittumaan keskuksessa. Seksihelletta ei ole ensi kesäksi luvassa ainakaan Ruissaloon. – Marja Honkonen

Itsensä puffaaja narahti vasta verkossa

Paperilehden tehtyä journalistia pidetään usein lähtökohdaisesti parempana kuin nettijuttuja. Ja tottahan jokainen on lukenut joskus harhaanjohtavan, virheellisen tai journalistisesti kyseenalaisen verkkojuttun. Mutta eikö vastaavia esimerkkejä löydy yhtä lailla

printtilehdistäkin? Ne eivät vain leviä yhtä tehokkaasti sosiaalisessa mediassa.

Tuore esimerkki on *Me Nais-*ten julkaiseman sairaalasarja *Sykke*en myönteinen arvostelu, jonka oli kirjoittanut yksi sarjan käsikirjoittajista. *Me Naiset* julkaisi jutun ensin printissä (23. lokakuuta) ja sitten verkossa (29. lokakuuta) eikä ilmoittanut kummassakaan versiossa kriitikon kytköstä.

Vasta verkkojulkaisun jälkeen

alkoi kummastelu somessa. Ja hyvä, että alkoi, sillä paljon härskimmäksi ei piilomainonta voi mennä. Vai mitä pitäisi ajatella vaikka siitä, että kriitikko-käsikirjoittaja kehuu sarjansa lääketieteellistä uskottavuutta?

Janne Salomaa

Housut värähtelemään!

Seksiaiheet houkuttelevat lukijoita mutta sisältävät kohonneen tyylikon vaaran. Otavamedian syyskuussa avaa *Anna & Elliot*-saitti on ratkaissut ongelman: hukutetaan riski tyylien kimaraan!

Seksiosiota löytyy muun muassa kepeitä vinkkejuttuja tyyliin *kokeilkaa Disney- tai eläinrooleja*, kotimaisten terapeuttien neuvoja tyyliin *puhu seksistä muulloin kuin rakastelun aikana* ja reippaita välinesuosituksia tyyliin *mobiiliapplikaatio saa housusi värähtelemään!*

Enää pitäisi ratkaista se, onko journalistisen ja kaupallisen sisällön raja tarpeeksi selvä.

Se, miten estetään alaikäisiä painamasta *Olen täysi-ikäinen* -nappia kohdassa "Sivusto sisältää voimakasta materiaalia".

Ja se, kuka nakitetaan mode-roimaan osiota niin, että jutujen perään kertyvä vielä voimakkaampi materiaali ei heti pilaisi tunnelmaa.

Nina Erho

Toimitusbaikauksia

